

Enternasyonal ihtilâflı mes'eleleri tedkik ve halletmek için bir konferans toplanacak

Bu konferanstan sonra bir dörtler veya beşler paktı yapılması, milletler cemiyetinin ıslah edilmesi mevzuu bahsoluyor

Alman sefiri, Londra'da İngiliz Baş Vekilile bu mes'eleler hakkındaki görüşmelerini Hitlere anlatmak üzere Berline gitti

Bugün tezahürat yapacak olan Üniversiteler

Lozan Günü

Bugün kutlanıyor

Dün Lozan muahedesi imzalandığı günün yıldönümüydü. Fakat dün pazara tesadüf ettiği için Üniversite kutlama törenini bugüne bırakmıştır. Törende itfaiye bandosu Üniversite konferans salonunun önünde hazır bulunacaktır ve tam saat 16 da İstiklâl marşile merasime başlanacaktır. İstiklâl marşından sonra hukuk fakültesi profesörlerinden bir zat toplantıyı açacak. Öğretmen Yavuz bir konferans verecek ve bazı talehler de bulunacaktır. (Devamı 6 ncı sahifede)

Suriye nihayet doğru yolu tutacak mı?

Haleb ve civarı halkından büyük bir kitlenin Türkiye'ye ilhak arzusu karşısında Şam hükümeti son anlaşmaları kabule hazırlanıyor

Vatanî kongresinde bu mes'eleler etrafında mühim müzakereler cereyan ediyor

Hatayda dün suriyeli milislerin sebebiyet verdiği esefe değer bir mes'ele oldu

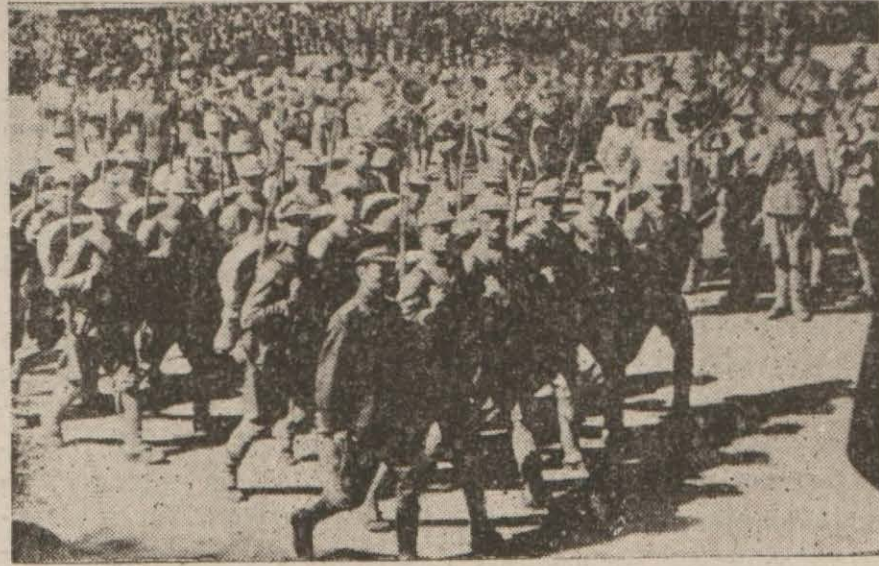
Beyrut 25 (A.A.)— Vatanîler kongresi birkaç gündürlük ıktima halindedir.

Bütün kapılar kapanmış, kongreye muahhaslarla teşkilât vazifedarlarından başka hiç kimse alınmıyor. Bütün müzakereler sıkı bir mahremiyet içinde cereyan ediyor.

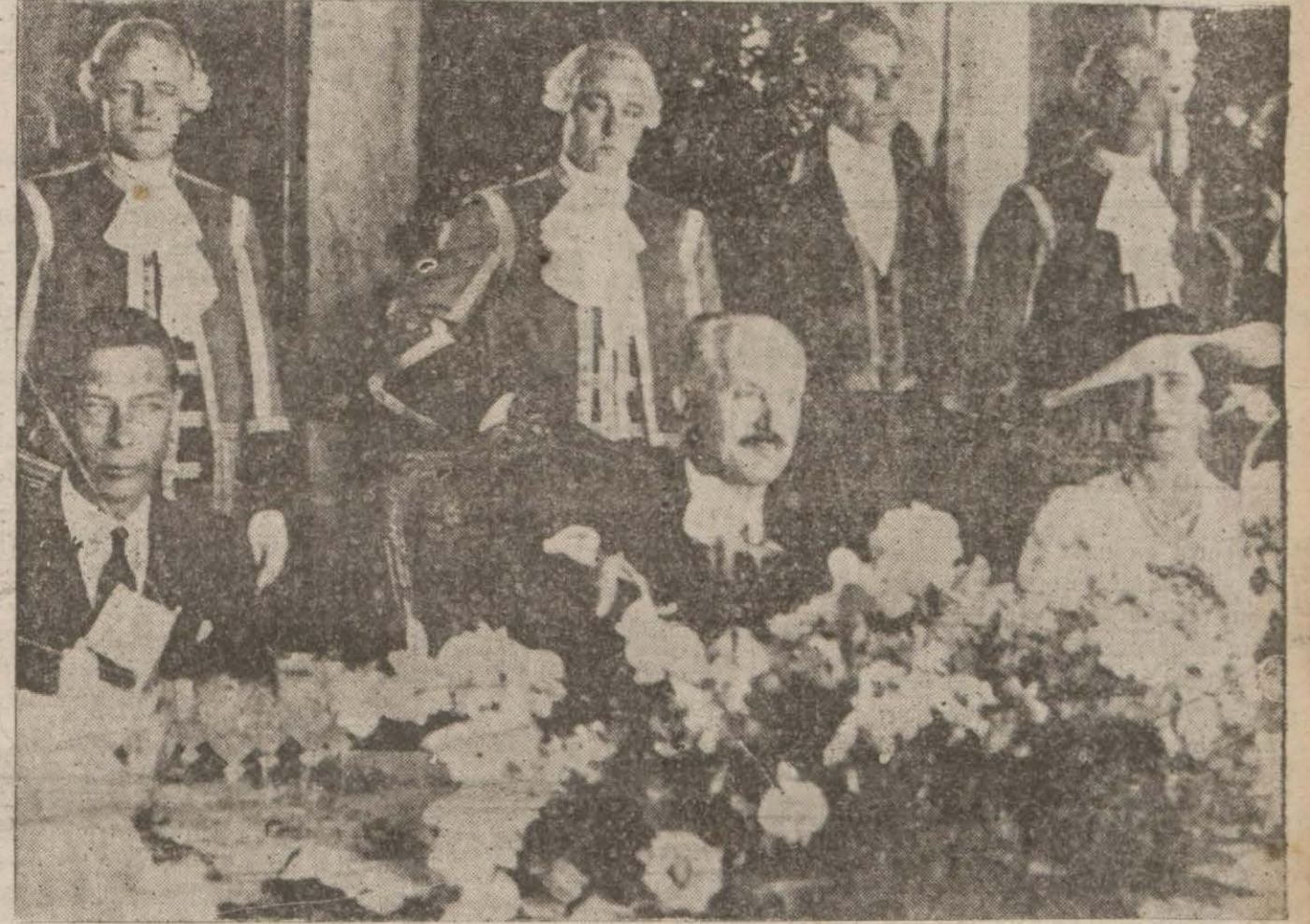
Maamafih kongrenin Cemil Mardamın hükûmetine itimad beyan ederek dağılacığı anlaşıyor. Fakat hükûmet çok esaslı tenkidlere uğruyor.

Kongrede birinci derecede Hatay, ikinci derecede de Fransa ile olan muahede ve bunun ilâvele-ri vardır. Bazı delegeler ve bu arada Halebli Rüştü Kethüda a-

(Devamı 6 ncı sayfamızda)

Mevcudiyetleri müessif hâdiseleri önliyen Türk askerleri

Toprak Ofisi

Umum müdürlüğe Hamza Osman Erkanın tayini âli tasdikla arz edildi

Bir toprak ofisi umum müdür- lüğün kurulması hakkında Meclis- ten çıkan kanun üzerine ofis teşkilâtına uyuturucu maddeler in- hisarı müdürü Hamza Osman Er- (Devamı 6 ncı sahifede)

Toprak Ofisi U. Md. Hamza Osman Erkan

Londra 25 (Hususi) — Al- manyanın Londra sefiri Al- manyaya gitmiştir. Kendisi Çemberlayn ile yaptığı mühim müzakereler hakkında Hitler'e izahat verecektir. Sefir Fon Dirksen Çemberlayn ile Çek, İspanya meseleleri hak- kında görüşmüş, Fransa - Alman- ya yaklaşması hakkında fikir

teatisinde bulunmuş, bilhassa Al- manya, İngiltere ve Fransa ara- sında bir hava paktı aktedilmesi ve umumî bir Avrupa anlaşması çerçevesi dahilinde Alman mis- temlekelerinden bir kısmının geri verilmesi hususunda sarîh teklif- lerde bulunmuştur.

Bütün bu meseleler hakkında (Devamı 6 ncı sahifemizde)

Tedris yılı için ha zırlıklar görülüyor

Maarif Vekili bugün doğu ve Ka- radeniz illerindeki tedkik seyahatinden dönüyor

Epey zamandanberi Doğu ve Karadeniz illerinde kültür bakı- mından tedkikler yapmakta olan Maarif Vekili Saffet Arıkan bugün saat 15 de limanımıza gelecek o- lan Aksu vapurile şehrimize dö- necektir. Kendisi Galata rıhtı- mında Vali, maarif erkânı, mek- teb müdürleri ve bazı meb'uslarla dostları tarafından karşılanacak-

tir. Vekil Savarona yatına giderek Ulu Öndere tazimlerini sunacak ve Başvekilimiz Celâl Bayar'ı zi- yaret edecektir.

(Devamı 2 inci sahifemizde)

Hazineden taksitle gayri menkul alanla- rın vaziyetleri

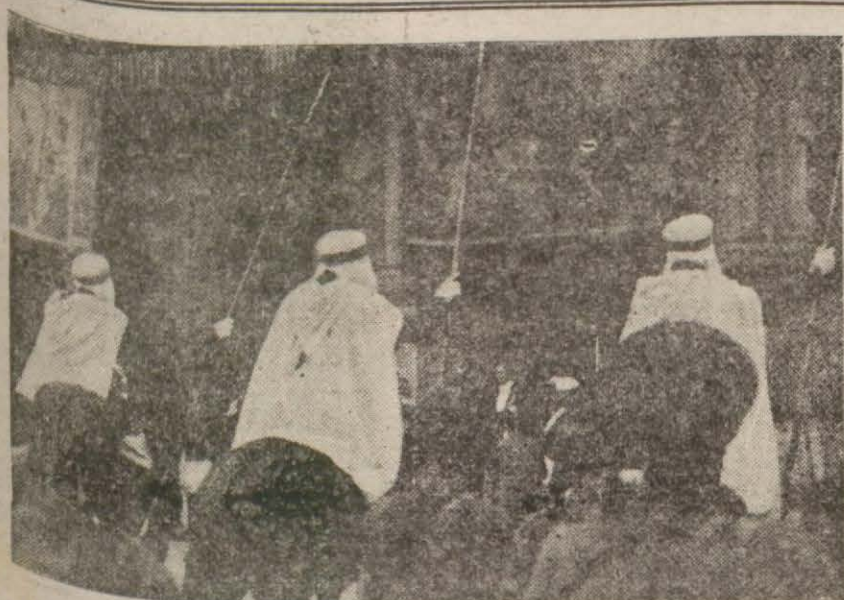
Borçlular borçlarını nasıl ödidecekler?..

Maliye Vekili Fuad Ağıralı

Hazineden 25/3/1931 tarihine kadar artırmak suretile taksitle gayri menkul malı satın almış o- lanların geri kalan borçlarının on beş sene müddetle tecili hakkın- daki kanunun tatbik suretini gös- terir bir izahname hazırlanmış- tır. Bu izahnameye göre kaybol-muş şahıslardan veya mübadil Rumlardan metruk veya öteden- beri hazine uhdesinde bulunup da 25/3/1931 tarihine kadar hazinece taksitle ve artırmak suretile satıl-mış olan bütün gayri menkul mal- ların satış bedellerine aîd baka- ya yürürlüğe girdiği tarihte şö- le tesbit olunacaktır.

(Devamı 6 ncı sahifede)

Son muvaffakiyetlerde mühim rol oynayan Frankist ordunun esaslı rükünlerinden Faslılar

İhtilâlciler, Madridi şiddetle bombardı- man ettiler

Bir çok binalara bu arada Şili sefarethane- sine Havas ajansına bombalar isabet etti

(Yazısı altıncı sahifemizde)

Millî musikimiz ve halk şarkıları

Millî musikimizin inkişafı için Maarif Vekâleti yeni tedbirler alıyor

Halk şarkılarının toplanması için 14 vilâyetimizi 2 mütehasşıs hey'et dolaşıyor

Millî musikimizin inkişafı için; Maarif Vekâleti yeni tedbirler almaktadır.

Bu heyetlerin tatbikine pek yakında başlanacaktır.

Diğer taraftan 2 senedenberi «Halk türkülleri» ni plâğa almakta olan Maarif Vekâletinin bu sene de bu işe devam karar verdiğini ve Anadolu'ya mütehasşıs heyetler gönderileceğini yazmıştı.

Bu maksatla biri 5, diğeri 4 kişiden 2 mütehasşıs heyet teşkil olmuştur.

Bu heyetlerden 1 incisi; Ankara konservatuarı kompozisyon muallimi Ulvi Cemal Ergin, konservatuar opera kısmı şöğretmeni Nurullah Şevket Taşkıran, Sivas lisesi musiki muallimi Muzaffer Sözen; Gazi lisesi musiki muallimi Arif eketten ibarettir.

Bu heyet; Malatya, Diyarbakır, Urfa, Gaziantep, Meraş, Adana vilâyetini gezmeğe çıkmıştır.

2 inci heyet; Riyaseticumhar flarmonik orkestrası şefi muavini, konservatuar kompozisyon öğretmeni Hasan Ferid Alnar, konservatuar ve musiki muallim mektebi koro şefi Halil Bedi Yöndü, Gazi terbiye enstitüsü musiki ve sanat tarihi muallimi Cevad Altar, konservatuar Fonetik öğretmeni Tahsin Bangoğlu, konservatuar elektrik memuru Rıza Yetişenden ibarettir.

Bu heyet de; Afyonkarahisar, Kütahya, Balıkesir, Manisa, İzmir Aydın, Denizli, Çanakkale vilâyetlerini dolaşmaktadırlar.

İlmi esaslara göre yapılmakta olan bu tetkikler neticeyi verecektir.

Ticaret ve zahire Borsası idare Hoy'eti değişiyor

Yeni intihaba bugün başladı

İstanbul ticaret ve zahire borsası yeni idare heyeti azalarının intihabı; bugün icra olunmaktadır.

Bu seneki idare heyetinde, bazı tebeddüller olacağı ve yapağı, tiftiktüccarlarından maada; diğer maddelerden anlayan tüccarlar da bulunacaktır.

Tedris yılı için Hazırlıklar Görülüyor

(Birinci sahifeden devam)

Saffet Arıkan bir müddet şehrimizde kalacak, sonra Ankara'ya dönecektir.

Yeni tedrisat yılının başlaması yaklaşıyor cihetle Maarif Vekâletindeki çalışmalara da hız verilmiştir.

BU YIL EĞİTMEN SAYISI ARTTIRILIYOR

Önümüzdeki devre köy eğitim kursları ve okulları için Ziraat Bakanlığı temasa başlamış bulunmaktadır. Halen tatbikat gören Manisa, Trakya, Erzurum, Kars, Kastamonu, Malatya, Eskişehir ve Arifiye eğitim kurslarında bulunan 1500 e yakın eğitimciye evvel sonunda kursu bitirmiş olacaklar muallimsiz köylere derhal tayinleri yapılmaktadır. Bu suretle en az 1500 e yakın köyümüz daha eğitime kavuşacaktır. Şimdiye kadar yapılan tecrübelerden çok iyi neticeler alınan eğitimci işine önümüzdeki ders yılı daha önem verilecektir.

Köylümüze yalnız kültür cephesinden değil, ziraat, ev yapıcılığı, temizlik, sıhhat cephesinden de çok faydalı bulunan eğitimci sayısının artması, köylümüzün yaşayış ve çalışma tarzı üzerine yepyeni çığırılar açacaktır.

MUALLİM MEKTEBLERİNE ALINACAK TALEBE

Kültür Bakanlığı her yıl olduğu gibi bu yıl da kadro boşluğunu doldurmak üzere muallim mekteplerine parası yatılı talebe alacaktır. Alınacak talebe Türk olacak ve talebede millî duygusunu sağlamış karakterinin düzgünlüğü, ruhi ve bedeni sağlamlığı aranacaktır.

Liselerin ikinci ve üçüncü sınıflarından muallim mektepleri için muadil sınıflarına geçmek isteyenler meslek derslerinden muadil tabii tutulacaklardır. Sınıfları orta derecede geçmiş veya ikmal kalmış talebenin yapacakları müracaatlar kabul olunmayacaktır.

PARASIZ YATILI TALEBE

Bu yıl da mekteplere parasız

Plâna muhalif Yapılan İnşaat

Bu kabil yeni yapılar derhal durduruluyor

Belediye memurları; şehrimizde yapılan inşaatı sıkı bir surette tetkik etmektedirler.

Bu tetkikler neticesinde; belediye vermiş oldukları plâna aykırı olarak inşaat yapanlar görüldüğü takdirde derhal inşaat durdurulmaktadır.

Bu cümleden olmak üzere Cihangirde bir apartman inşaatının plâna muhalif olarak devam ettiği anlaşılmış ve inşaat tadil olmuştur.

Mareşal Kütahyaya Gitti

Büyük Erkanharbiye umumiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak dün İzmirde bazı yerleri gezmiş ve şehirler kampını ve askeri müesseseleri tetkik ettikten sonra Kadikeleşideki hava şehitleri mezarlarını ziyaret etmiştir.

Mareşal gece Ordu evinde şerefine verilen ziyafetten sonra saat 23 de hususî trenle Kütahya'ya hareket etmiştir.

Yeni P. T. T. Umum Müdürü

Posta telgraf ve telefon umum müdürlüğüne Nafta Vekâleti muhakalat dairesi reis muavini Bay Şerafeddin Karacan tayin olmuştur.

Yatılı talebe alınacaktır. İmtihanlar Eylülde yapılacaktır. Yalnız bu sene geçen yıllardan daha fazla talebe alınacak, bu suretle parasız gençler tahsilden mahrum bırakılmayacaktır.

İLK VE ORTA TEDRİSAT KADROLARI

Kültür Bakanlığı, önümüzdeki ders yılı için hazırlıklarına şimdiden başlamış bulunmaktadır. Bakanlık, bir taraftan bu sene orta mekteplerde ihtiyaca göre açılacak şubeler etrafında hazırlık yaparken, diğer taraftan da orta tedrisat muallimlerine aid kıdem terfi tablosunu hazırlamakta, bir vilâyetten diğer bir vilâyete nakillerinde sıhhi ve idari sebepler görülenlere aid listeyi de hazırlamaya başlamış bulunmaktadır.

İlk tedrisat muallimlerinin bir vilâyetten diğer bir vilâyete nakilmeleri hakkındaki müracaatları da peyderpey gelmekte ve tasnif edilerek tetkika başlanılmış bulunmaktadır. Bakanlık, bu yıl öğretmen okullarından mezun olanların vilâyetler emrine verilmeleri işi etrafında da ilk hazırlıklarını yapmaktadır.

Naci Demirel düşünmeğe başladığı.

«Üzerimizde kalır sonra!..» dedi ve daha fazla alâka göstermedi demektir.

Hayır. Ve karyolasına girip yatı yine.

Mansur Bey evde yok muydu?

Göremedim. Bu sahne ile karşılaşınca hemen kapıyı kapayıp döndüm.

Mansur'un o gece evde olmadığını söylüyorlar?

Evet. Evde yokmuş. İşte ben de bundan şüpheye düştüm. Kocamın alâkasızlığını ve soğukkanlılığını görünce...

Merakınız arttı, değil mi?

Öyle ya. Siz olsanız benim yerimde, merak ve endişe etmez miydiniz?

Derhal (katil!) diye hüküm mü verdim.

İşte ben bu hükümü veremiyordum. Çünkü gözümle birşey görmedim.

Şu halde kanundan neden korkuyorsunuz?

Eylülde Selânikte açılacak olan panayıra 5 inci defa iştirak ediyoruz

Selânik sergisinin şehrimize gelen umum müdürü Koleverosın'ın beyanatı

Selânik Arslusul Fuarı Genel Direktörü bay A. Kalevras İstanbul'a gelmiştir. Mumaileh hükümetimizin de iştirak edeceği bu sergi hakkında dün kendisiyle görüşen gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«Ulu Başkanımız Metaxas'ın himayesi altında bulunan Arslusul Fuarımızın bu defaki XIII ü açılışına Türkiye gibi hasseten müstahsil ve aynı zamanda çok çalşkan bir milletin de iştirak edeceğini bir kaç gün evvel haber aldığımız zaman bu haberdan fevkalâde sevindik. Şüphe yok ki bu کیفیت, bizi çok memnun edecek mahiyettedir. Esasen Türkiye'nin Fuarımıza iştiraki ve kendi güzel Pavyonunda her sene gerek Yunanlı gerekse de ecnebi binlerce ziyaretçi tarafından takdir edilen kendi milli mahsullerini teşhir ettiği, beşinci defa olarak vuku bulmaktadır.

Gayri kabili inkârdır ki Türk pavyonunda her sefer Türk istihsalâtının, sanatının ve bilhassa Cumhurresis Atatürk'ün canlandırıcı ilhamı altında parlayan ve yaratan Türk dehasının canlı bir sentezi tebarüz etmektedir. Zaten beşeri faaliyetin vâsi bir panoraması olan Arslusul Fuarın, milletler arası temas ve münasebetler kurmak hususunda çok büyük bir rol oynadıkları şüphe götürmez bir hakikattir. Filhakika bu gibi hâdiseler, hem ticaret ve sanayi sahalarındaki temas imkânlarını inkişaf ettirir hem de bu gün artık rolünün ehemmiyeti inkâr edilmeyen bir takım kültür ve tefekkür münasebet ve mübadelelerini kolaylaştırır.

İşte bu iman ve enerjinin bir ifadesi olan bizim bu günkü Selânik Fuarımız da, bu itibarla maddi ve manevi bir terakki sembolü, aynı zamanda Balkan İşbirliğinin kuvvetlenmesi yolunda atılmış yeni bir adımdır. Bunun için, ümid ederiz ki, bütün dost ve komşularımızın Eylül ayında açılacak olan bu Fuarımızda değerli ve verimli manalar bulacaklardır.

Bizzat Fuarın içerisindeki faktörler haricinde Selânik Fuarının törlere haricinde Selânik Fuarını büyük bir muvaffakiyet gömiye hazırlayan daha bir takım faktörler de vardır sanırız: (11 Eylül 2 Birinci Teşrin).

1) — 1917 yangınından sonra aldığı yeni şekli ile son derece güzel olan Selânik şehri;

2) — En elverişli nakil vasıtalarına malik olan ve gerek Atina gerekse de diğer Yunan şehirlerine sıkı bir surette bağlanmış bulunan çok müsait bir coğrafi vaziyete malik olan Makedonya hükümet merkezi

3) Hava ve iklimin bilhassa Eylül ayında fevkalâde iyi ve mütevil olması;

4) Bizans mimarisinin şehirlerindeki muhteşem eserleri.

Halka ve köylümüze hava vaziyetini evvelden haber vermek suretile faydalı olan, deniz ve havacılar büyük istifadeler temin eden bu istasyonların peyderpey çoğaltılması kararlaştırılmıştır.

Bu cümleden olmak üzere İzmirde ve Karadeniz sahil vilâyetlerinden birinde yeni 2 muazzam istasyon yapılacaktır.

İlk çocuk kampları Sıhhat Vekâletine devrolunacaktır.

Demiryolları İdaresi Eskişehirde bir çirak mektebi açmayı kararlaştırmıştır.

Evkaf İdaresi camilerin tamiiri için 50 bin lira ayırmıştır.

Hayır. Kocam entrikacı, sözünde durmaz, ve biraz çapkınca bir erkektir.

İffet Hanımla gizli bir münasebeti var mıydı?

Böyle birşey sezmedim.

Eğer bir zabıta memuru olsaydım bu noktada durmağa mecbur olurudum.

Evet. İlk hatıra gelen şey budur. Fakat ben şüphe mi uyardıracak bir hâdise ile karşılaşmamıştım. Kocam benim yanımda afifinin yüzüne bile bakmazdı.

Sizin yanınızda bakmamış olabilir. Bunu onun alâkasızlığından ziyade zekâsına hamledebiliriz. Mademki bu kadar kurnaz, entrikacı bir adamdı.

Fakat Afifden de şüphe etmiyordum. Çünkü onunla çok samimi görüşürdük. Kocam bana ihanet etse bile, Afifenin kocama iltifat etmesini aklımdan bile geçirmem.

Kocasına çok sadık bir kadındı demek?

rine malik mulunun eski Selânik vilâyetinin güzelliği; Güneş batılarının ihtişamı ile meşhur olan Selânik körfezinin cazibeleri;

5) Bir çok memleketlerin Fuarı iştirak edeceklerini bildirmiş olmaları.

İşte bütün bu cihetler, Fuarın parlak bir muvaffakiyete mazhar olacağını bize şimdiden anlatmaktadır. Şurasını da kaydetmek lâzımdır ki 1926 dan beri Selânik Arslusul Fuarı, yedi devletin iştirakile olmuş olan 1936 senesi istisna edilise - bu kadar bol bir ecnebi devletler iştiraki görmemiştir.

«Bu devletlerden bu defa iştirak edecek olanlar şunlardır: Arnavudluk yedinci defa olarak Bulgaristan, Almanya ve İtalya, otuzuncu defa olarak; Yugoslavya, onuncu defa olarak; Polonya ve Romanya ikinci defa olarak ve değerli Türkiye, beşinci defa olarak.

İşte bu kısa izahattan da görülmüyor ki Selânik arslusul fuarı, bir taraftan gittikçe tebellür eden bir Balkan birliği şekli almakta diğer taraftan da meselâ İtalya ve Almanya gibi büyük dost devletlerin dikkatini gittikçe daha fazla celbetmektedir.

Sözünü bitirmeden evvel şurasını da ilâve etmek ve gerek sergiye bilfiil iştirak edecek gerekse de Türkiye'den gelecek olan bütün kimselerin azami kolaylıklardan en iyi ziyareat şartlarından istifade edebilmeleri cihetlerinin temin edilmiş olduğunu teyid eylemek isterim.

Havada Rasad İstasyonları Çoğaltılıyor

Ege ve Karadenizde yeni 2 merkez kurulacak

Hava rasat işlerine verilen büyük ehemmiyet; memleketimizde gittikçe artmaktadır.

Halka ve köylümüze hava vaziyetini evvelden haber vermek suretile faydalı olan, deniz ve havacılar büyük istifadeler temin eden bu istasyonların peyderpey çoğaltılması kararlaştırılmıştır.

Bu cümleden olmak üzere İzmirde ve Karadeniz sahil vilâyetlerinden birinde yeni 2 muazzam istasyon yapılacaktır.

İlk çocuk kampları Sıhhat Vekâletine devrolunacaktır.

Demiryolları İdaresi Eskişehirde bir çirak mektebi açmayı kararlaştırmıştır.

Evkaf İdaresi camilerin tamiiri için 50 bin lira ayırmıştır.

Hayır. Kocam entrikacı, sözünde durmaz, ve biraz çapkınca bir erkektir.

İffet Hanımla gizli bir münasebeti var mıydı?

Böyle birşey sezmedim.

Eğer bir zabıta memuru olsaydım bu noktada durmağa mecbur olurudum.

Evet. İlk hatıra gelen şey budur. Fakat ben şüphe mi uyardıracak bir hâdise ile karşılaşmamıştım. Kocam benim yanımda afifinin yüzüne bile bakmazdı.

Sizin yanınızda bakmamış olabilir. Bunu onun alâkasızlığından ziyade zekâsına hamledebiliriz. Mademki bu kadar kurnaz, entrikacı bir adamdı.

Fakat Afifden de şüphe etmiyordum. Çünkü onunla çok samimi görüşürdük. Kocam bana ihanet etse bile, Afifenin kocama iltifat etmesini aklımdan bile geçirmem.

Kocasına çok sadık bir kadındı demek?

(Devamı var)

Dış Politika

Tazelenen bahis

Çoktan kapanmış olan bir bahis yeniden tazeleniyor: Tahdidi teslihat. Bu bahsin tazelenmesi için ortada manalı bir sebep ve vesile de yok değildir. Geçen gün İngiliz Maliye Nazırı yeni bütçe İngilizlerin müdafaası için silâhlama tahsisatının parlamento tarafından kabul edilmesi münasebetiyle söylediği nutkunda bahsinden çok manalı bazı işaretler vardı. Silâhlama masraflarını milletler için nasıl ağır bir yük olduğunu söyleyen devlet adamı silâhlara azaltmak hususunda müzakereye girişilmesi lüzumuna hatırlatıyordu. Bu manalı işaretler türlü türlü tahminlere yol açıyor. Herhalde, dendi, İngiliz Maliye Nazırı gelecek müzakerelere edilecek teşebbüslere temas etmemek istemiyor.

İngiltere bilhassa geçen seneden beri silâhlama faaliyetini arttırmış, deniz, kara ve hava silâhlarını alabildiğine yenilemiş, girişmiştir. 940 senesine kadar başarılmış lüzum gelen silâhlama programları vardı. Faaliyet hararetle devam etmektedir. Para ve emek hiçbir şey esirgenmiyorduk. İngilizler için varılması lüzum gelen gayeye varıldıktan sonra tahdidi teslihat bahsinin açılması fayda görüleceği daha evvel söyleniyordu. Şimdi o zaman gelmez mi?

Silâhlama yarışının bugüne vardığı derecede artık bir emek-tareke den bahsedilebileceği tahmin olunmaktadır. Silâhlara azaltmak yolunda İngiltere'nin harbdan sonra öne geçmiş olduğu ve senelerce Milletler Cemiyetinin komisyonlarında tahdidi teslihat müzakereleri olduğu bil-niz unutulmamıştır.

Fransanın noktaî nazarı şu idi: Evvelâ emniyet yerine gelmek, ondan sonra silâhlara azaltmak düşüncümlü.

İngilterenin cevabı şu oluyordu: Evvelâ silâhlara azaltmalı, emniyet sonra kendiliğinden gelecek.

Fakat kaç sene var ki bu bahis kapandı. Her taraf alabildiğince silâhlıyor. İngiltere ile Fransa arasında da böyle bir münakaşa ya artık mahal kalmamıştır.

Her taraf birbirleriyle tesliki meseleleri hazırlıyorlar. Fakat bütün bu teşrik ergeç tahdidi teslihat müzakerelerinin açılması için edilecek teşebbüsleri kuvvetlendirmiş olacaktır.

Bilhassa şimdiye kadar müb-telif vesilelerle Amerika devlet adamlarının silâhlara azaltmak için milletler arasında konuşmak istiyorum geldiğini tekrar etmiş olmaları az manalı olmamıştır. Fakat filiyat sahasında bu yolda edilecek teşebbüslerin kolay olmaları da unutulmamaktadır.

İngiltere ve Fransa arasında tahdidi teslihat meselesi Amerikanın teşriki mesaide Amerikanın müesses bir rol alacağı günler gelirse tahdidi teslihat için büyük bir konferansın toplanması fikri de daha kat'î bir surette mevzuu bahsolmaya başlayacaktır.

Yalnız İngiliz Maliye Nazırının parlamento'daki nutkunda görülen işaretten bugün her taraftan duyulduğu silâhlara azaltılmasında değilse bile hiç olmazsa bugünkü kılarkar bir nefes alınması beklenmektedir. Bu vadi beklenmektedir. Bu vadi beklenmektedir.

— Ben de böyle tahmin ediyordum. Siz çok samimi bir kimseye benziyorsunuz! Kimbilir, günün birinde belki hayatımızı birleştirebiliriz... Zaten bütün idivacılar böyle tesadüfler, tavassutlarla yapılmıyor mu? Bir gün - böylece dost olarak da kalsak - size bu mesele hakkında daha fazla birşey söyleyebileceğimizi ummayınız! Çünkü...

— Çünkü?..

— Başka birşey bilmiyorum. Eğer bilseydim...

— Bilseydiniz, ne yapardınız?

— Derhal polise müracaat ederdim.

— Kocanızı ele vermiş olmaz mıydınız?

— Ne yapayım? Katil bir adamla da ömrümü geçiremezdim ya.

— Kocanıza kat'iyetle (katil) diyemiyorsunuz? Bu, merhametinizden mi, yoksa korkunuzdan mı.

Genç kadın muhatabının sözünü kestir.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

İstanbul elektrik işlerinde yenilikler

Ev ve dükkânlara elektirik alma, tesisatı genişletme işleri çok kolaylaştırılacak

Şehrin en uzak muntakalarına da yüksek kuvvette elektrik ceriyanı vermek üzere yeni bir program hazırlanmıştır.

Ayrıca; şehrimizin bütün muntakalarındaki şebeke ve kabloları sıkı bir surette tetkik ve kontrol olunmaktadır.

Bu tetkik ve kontroller neticesinde lüzum görülen yerlerdeki kablo ve şebekeler üzerinde derhal yeni ıslahat ve tesisata başlanacaktır.

Diğer taraftan herkesin kolayca elektrik alabilmesini temin için de; elektrik tesisatı yapmak yahut tesisatı genişletmek için; eski şirket tarafından konulmuş olan bir takım lüzumsuz ve fuzuli formaliteler ortadan kaldırılmaktadır.

Diğer taraftan Anadolu yakasındaki ceryan veren kabloların tamirine devam olunmaktadır.

Silâhtarğa fabrikasının da tevsi için çalışılmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

★ İzmir kâğıd fabrikası mütehasşislerinden ve Alman tebaasından Ludvik Şunt, dün gece İzmirdeki evinin damında bir eğlenti tertip etmiş ve bu aralık sarhoşken damdan düşerek ölmüştür.

★ 1934 temmuzunda ölen Avusturya sosyalistleri için yapılan merasimde bir nutuk söyleyen Hitlerin muavini Rudolf Hes ez-cümle: «Hitler baş eğmez!» demiştir.

★ Amerika Maliye Nazırı Morgan Tav dün Pariste Fransız Riyasetcumhuru Löbrön ile görüşmüştür.

★ Nevyork Brutlin başhamamı ve çamaşırcısı dün Pariste ibrahime dua kitapları arasında eroin kaçıran tutulmuştur.

★ Elden alınan eroin 18 kilodur ve 600 bin frank kıymetindedir.

★ Yivli av tüfekleri de, bazı şartlarla memleketi ihmal olunabilecektir.

★ Surp Ağop mezarlığına aid mülkiye müfettişleri tarafından yapılan tahkikat evrakı; bugün Şurayı Devlete verilecektir.

★ İktisad Vekili Şakir Kesebir dün akşam Ankara'ya gitmiştir.

Maliye Vekili de bugün Ankara'ya hareket edecektir.

ONU BEN BOĞDUM

AŞK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Tefrika N. 55

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— Ben de böyle tahmin ediyordum. Siz çok samimi bir kimseye benziyorsunuz! Kimbilir, günün birinde belki hayatımızı birleştirebiliriz... Zaten bütün idivacılar böyle tesadüfler, tavassutlarla yapılmıyor mu? Bir gün - böylece dost olarak da kalsak - size bu mesele hakkında daha fazla birşey söyleyebileceğimizi ummayınız! Çünkü...

— Çünkü?..

— Başka birşey bilmiyorum. Eğer bilseydim...

— Bilseydiniz, ne yapardınız?

— Derhal polise müracaat ederdim.

— Kocanızı ele vermiş olmaz mıydınız?

— Ne yapayım? Katil bir adamla da ömrümü geçiremezdim ya.

— Kocanıza kat'iyetle (katil) diyemiyorsunuz? Bu, merhametinizden mi, yoksa korkunuzdan mı.

Genç kadın muhatabının sözünü kestir.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Hayır.. Hayır.. Kimseden korkum yok artık. Ben vicdanımdan başka bir şeyden korkmam. Fakat, gözümle görmediğim bir hâdiseyi, görmüş gibi nasıl söyleyebilirim? Bahusus ki İffet Hanımın boğulduğunu ilkönce ben haber verdim.

— Nasıl, siz mi haber verdiniz? — Evet. O sabah bir telefon numarası istemek üzere onların daireesine çıkmıştım. Kapıyı çaldım, açılmadı. Bizim dairenin anah-tarı onların kapısını da açıyordu. Kapıyı yavaşça açtım. Kendisiyle çok

Hava tehlikesine karşı korunmak için

Merkezi vilâyetlerde olmak ve kazalarda da şubesi bulunmak üzere bir cemiyet teşkili düşünülüyor

Bu yeni teşekkül, her vatandaşa bir gaz maskesi temin edib umumî sığınaklar yapacak, ve hava taarruzlarını lââkal 20 dakika evvel halka haber verecek

Halkımızı zehirli gaz bombalarının tahripinden, iperitlerden, yangın bombalarından ve tayyare taarruzlarından korumak maksadıyla geçen sene başlanan faaliyete bu yıl büyük bir hızla devam olunacaktır.

Bu maksatla şimdiden her tarafta çalışmalara geçilmektedir.

Bu mühim ve esaslı işin kısa bir zamanda bütün mükemmeliyetle hallolunması için merkezi vilâyetlerde olmak ve kazalarda da şubesi bulunmak üzere «Havaya karşı korunma cemiyeti» namile yeni bir teşekkül meydana getirilmesi için tetkikler yapılmaktadır. Bu teşekkül her vilâyette yapıldığı takdirde bir de umum merkezli bulunacaktır.

Yeni cemiyet; faaliyete geçince; pasif müdafaa tedbirleri alacak ve bilhassa şu işlerle uğraşacaktır:

Her vatandaşa bir gaz maskesi temin etmek. O şehrin her yerinde umumî sığınaklar vücutte getirmek.

Halkın haberi olmadan; o şehir üzerinde bir düşmanın yapacağı «Hava taarruzu» nu, vaktinde haber almamak halkta bir panik tevliid edebilir. Onun için bu kabil taarruzları; lââkal 20 dakika evvel

haber vermek üzere «haber alma» teşisiatı teşkil etmek.

Böyle bir taarruz, tehlike işaretilerle halka bildirilecek ve o vakit herkes «gaz maskesi» ni giyerek umumî veya hususî sığınaklara koşacaktır.

Hava taarruzlarına karşı dev-letce, kahraman ordumuzca alınacak tedbirler de büyük bir emniyet ve isabet vardır. Fakat bu işte halkımıza düşen vazifeler de mevcuttur.

Bütün medeni milletlerin gece gündüz uğraşarak milyonlarca gaz maskesi imal ettikleri, her tarafta müteaddit sığınaklar vücutte getirdikleri bir sırada halkımızın da evvelâ emniyet tedbirlerini tamamlaması icap etmektedir.

Bunu için de; milyonlara ihtiyaç olduğundan herkesin verebileceği ve hava tehlikesine karşı müdafaa için uzatabileceği miktarı bu cemiyet toplayacaktır.

«Havaya karşı korunma» cemiyeti; Kızılay Kurumu gibi kuvvetli ve kudretli bir halk müessesesi olacak; vatan, memleket ve halk için çalışacaktır.

Memleketimizde «Havaya karşı» korunma cemiyeti» bu hafta içinde İzmirde faaliyete geçecektir. Bunu; diğer şehirlerin takip etmesi çni tetkikler yapılmaktadır.

Şehrimizde 1940 Yılında bir meslek Mektepleri sergisi Açılacak

Gelecek ay bir komisyon kararıyla hazırlanacak eserleri seçecek

Maarif Vekâleti; «Meslek mektepleri» nin iştirakile 1940 senesinde şehrimizde bir sergi açmağı kararlaştırmıştır.

Bu serginin muhtelif muntakalar sanat mektepleriyle alakadar esaslarını ve hazırlanma plânlarının şimdiden hazırlanmasına başlanılacaktır.

Bu esaslar; Eylül ayı içinde; bu mekteplerin müdürleri tarafından Maarif Vekâletine bildirilecektir.

Ayrıca mezkûr ay içinde; atölye şefi veya muallimlerden mürekkep bir de toplantı yapılacaktır.

Bu toplantıda; sergide teşhir edilmek üzere şimdiden hazırlanacak olan eserlerin neler ve hangileri olacağı kararlaştırılacaktır.

Harb Malûlû

Erlere verilecek arazi

Beşinci ve 6 ıncı dereceden malûl olan erlere verilmesi icap eden arazinin . her nasılsa . şimdide kadar bazı malûllere verilmediği görülmüştür.

Bunların haklarının istihsal olunması için; «Ordu malûller birliği umumî merkezi»; hükümet nezdinde hareket ve teşebbüse geçmeğı kararlaştırmıştır.

Şimdi bu kabil malûllerden arazi almayanların isimleri; birer birer takip olunmaktadır.

Dokumculuk Kongresi Toplanıyor

İktisat Vekâleti; dokumacılık sanayinin inkişafı için Ankara müteaddit şehirlerimizden muhahhasların iştirakile toplanacak olan kongreye iştirak etmek üzere şehrimizden muhahhas istemiştir.

Bu kongrede; dokuma cinsleri tesbit olunacak ve muhtelif yerlerde dokunan ve muhtelif fiyat ve isimler taşıyan dokumalarını aynı isim ve fiyatın altında satılması için kararlar verilecektir.

Maliye Vekâletinin emri

Damga, harç, müdafaa ve iane pulları ile evlenme, kuntorat, ferağ ve intikal ilmühaberleri badema nerelerde satılacak ?

Belediye; posta gümrük memurları da icabında bayilik yapabilecek

Pul ve kıymetli kâğıtların satışı hakkında yeni bir kanunla bazı kayıtlar konulduğunu yazmıştı.

Her hangi bir vilâyet ve kaza nahiye merkezinde bayiliğe talip kimse bulunmayan ve bayilik yaptırılacak belediye, posta, gümrük memuru gibi memurlar da bulunmazsa her hangi bir maliye memuruna yaptırılabilir. Bayi bulunan yerlerde memurlarda pul ve kıymetli evrak satılabilir. Bu takdirde Maliye Vekâletinden müsaade alınacaktır. Bayilere damga, tayyare, müdafaa pulları, kira kontrolleri ferağ ve intikal ilmühaberleri satılacaktır. Harp pulları, hukuk mektebi iane pulları ve noter evrakı yalnız noterlerde satılacaktır.

Bunların dışında kalan pasaport, nüfus cüzdanı, ikamet teske-

kerleri, köy ve inzibat işlerine ait kâğıtlar vazifeleri dolayısıyla bunları kullanmağı mecbur olanlara verilecek bayiler tarafından satılacaktır. Bayiler, noterler ve satıcılar kıymetli kâğıtları peşin para ile alacaklar ve bunlar mal sandıklarından başka yerlerden pul ve kıymetli kâğıt alamayacaklardır. Pul ve kıymetli kâğıt satmak izni verilen yirmi beş iralık pul ve kıymetli kâğıt zimmet mukabilinde verilecek ve memurlar her ayın 15 ve 30 unda bunlara aid hesabı mal sandıklarına vereceklerdir. Bu gibi memurlar kefaletle tâbi değillerse satışa başlamlıkları tarihten itibaren kefaletle tâbi tutulacaklardır. Bayilerle noterlere Finans Bakanlığınca mali icabına göre tefrik edilmek şartıyla yüzde beş satış aidatı verilecektir.

Noterlere harç pulları satışında yüzde on beş verilecektir. Beyiye memurları yalnız satılacak damga pulu bedelinin yüzde ikis inisbe tünde satış aidatı alacaklardır. Talimatname bayilik yapacaklarda bulunması lâzım gelen vasıflarla bunların müracaat şekillerini ayrı hükümler halinde göstermekte.

daha takıldıkdan sonra «dama» tahtasını getirmesini emretti.

Osman oğulları evveldenberi santıraç ve dama oyunlarına meraklı idiler... Bilhassa; santıraç oyunu Padışahların yegâne oynadıkları oyundu. Sultan Aziz santıraç oyunundan ziyade «dama» ya düşkünlü. Ve fevkalâde iyi dama oynardı. Mehmed Ali Paşa da iyi bir damacı olduğundan onunla yekeyek taş çıkarmadan çarpışirdi. Hatta birçok defalar damad paşa kayınpederini yenerdi.

Bazan Mehmed Ali Paşa ile oynadıkları oyun üç gün, bir hafta sürerdi.

Sultan Azizin, bir taş sürmek için iki gün düşündüğü vaki idi.

«Dama» oyununa bağıyalı yarıım saat olmamıştı. Mehmed Ali Paşa Sultan Azizin epeyce taşı-

rını kırış onu müşkül bir mevkie sokmuştu.

Padışahın, oyundaki gafleti akşamki cümüşün dimağına verdiğî felcin mahsulü olduğu aşkâr idi.

Sultan Aziz, damadının çabuk elden üstüste kendisini kıldığını görerek sinirlenmişti.

Tam bu sırada Valide sultanın oğlunu görmek üzere Padışahın iredine doğru yollandığını kapıda nöbet bekleyen hazine dar gördü.

Şaka değil, valideye padişahi idi. Hemen kalfalar elpençe divan durup boyun eğdiler.

Valide sultan hazine darı doğru ilerledi. Kalfayı gazubane nazarları altında bir an ezdikten sonra hiddetli hiddetli sordu:

— Aslanım nerede?

Hazine dar, Valide sultanın nasıl közlendiğinden haberdar bulunduğ cihetle, hiç oralarda olamayarak kemali tazim ile yer öpüp

FİKİR ve SAN'AT Manâsız istifhamlara karşı mütearifeler

Yazan: Elif Naci

Geçenlerde yazdığım bir fikra münasebetile bizde resim san'atinin revacısızlığının sebeblerini bana anlatmaya kalkışan bir muarızım, mütaleasını iki nokta üzerinde toplayarak bana dedi ki:

1 — Resmin ne olduğunu halka anlatmak,

2 — Satış imkân dahiline koyabilecek mevzular üzerinde işlemek lâzımdır ve sözlerini şöyle bitirdi:

Resmin ne olduğunu bize anlatmak her halde maydanozcunun vazifesi değildir. Resmi ressam anlatacaktır. Halbuki bizde ressam münevvi yaşıyan bir mahluktur. Âdeta dili tutulmuş bir vaziyettedir. Hiç konuşmuyor. Sonra bu kadar millî, tarihî abidatımız, eski ve ahşap evlerin ikamet ettiği Türk mahalleleri dururken ressam, ressam, bir tomtesle iki patlıcanı karşısına alarak «natür-mart diye karşınıza bir zerzevatçı dükkânı çıkarıyor. Bu suretle tabiidir ki bizde resim satılmaz. Alan bu patlıcan resmini ne yap-sın?»

Güzel! Muarızım bizdeki resim telâkkisini şu işare: ettiğî iki esas üzerinde adeta hulâsaetmiş oluyor.

Üç beş satırla bu ezeli davanın temyizini yapmak mümkün değilse de hicabı onlara raci olmak şartile şunları söylemek de zarurî oldu.

1 — Resmin ne olduğunu anlatmak ressamın vazifesi midir? Her şeyden evvel resimden anlamak bir kültür işidir. Ressam, resim hakkında iradî nutk etmeğeme-mur bir konferansçı veya resmi talim ile mükellef bir Hoca efendi değildir. Ressam, resim yapar.

Resimden anlamak da seyirciye düşer, bir insanın resimden anlayabilmesi için resme şirînlık muskasi takılmalı, resimden anlamak ve onu sevebilmek için coğrafya bilmek lâzım, tarih bilmek lâzım, hikmet, kimya, hesap, hendese, biyoloji, felsefe bilmek lâzım. Resim ve sanat tarihini tetkik etmek lâzım, estetik okumak lâzım. Kısaca münevve rolmak lâzımdır. Hattâ halka resmin ne olduğunu

dir. Ruhsat teskereleri vilâyet merkezlerinde iki kaza merkezlerine 1,5 lira nahiye merkezlerinde ise 50 kuruşluk damga resmine tabi olacaktır. Dükânlarında muhasıran pul ve kıymetli evrak satanlara tercihan ruhsat teskeresi verilecektir.

Bayilik yapacakların dükânlarını çarşı ve resmî, hususî dairelere mümkün olduğu kadar yakın olması aranacaktır. Muayyen bir dükân için verilen ruhsat teskeresi başka bir dükânda bayilik yapılamayacak ve teskere başkasına devir ve cüre edilemeyecektir. Yeniden bayilik için müracaat

cevab verdi:

— Mehmed Ali Paşa kulunuzla dama oynamaktadırlar.

— Çabuk arzeye aslanımı görmek dilerim...

Arzınıyaz derhal kaptayı vurup içeri girdi. Valide sultan hazretlerinin geldiklerini arzetti.

Sultan Aziz, bir taş sürmek için on dakikadanberi düşünüyordu.

Hazine darın lafları, Padışahı fena halde sinirlendirmişti. Validesinden de hiç rahat yoktu. Fakat ne yapabiliirdi. Elindeki taşları hiddetle yere koydu ve Arzınıyaza hiddetle:

— Buyurunlar bakalım...

Valide sultan hazretleri başında pirantılara bürünmüş bir taş sırtında açık havai mavi renkte iki üç metre uzunluğunda kuyruklu piyano gibi etekli bir entari, şahane ve levendane tavrırlarla dik ve vakur içeri girdi:

Sultan Aziz olduğu yerden kıpırdamamıştı bile... Damad Meh-

anlatmak bile münevverin vazifesidir.

2 — Ressamın mevzuuna gelince: Bizde resim, vesikavi ve ticari mahiyette telâkki edilmektir. Diyorlar ki meselâ «şu eski, harap konağın elli sene sonra yerinde yeller esecek. Meselâ Ortadan kaldırılacak mezarlıklar, yıkılacak sebiller veya su kemerleri, kaleler gibi tarihî eserler belki de zamanın tahririne uğruyacak bunları resmedip nesli âtiye hediye etmek gerek değil midir?

Ecnebilere gelince: Onlar da camilerimizi, çeşmelerimizi, medrese ve sokaklarımızı tamamiler şarkî olan müesseselerimizle tasvir eden resimlere karşı alâka ve râğbet göstermektedirler. Bunları yaparak çok para kazanan ecnebi ressamlar pekâlâ gecinektedirler.

Onlara nasıl anlatmalı ki bu gün fotoğraf arzu edilen bu işi hattâ daha isabetli bir şekilde pek âlâ görmektir. Farzedelim, ben Ayasofya camisini resmettim. onu alacak olan müşteri Ayasofya camini merak ettiği için değil, beni merak ettiği için alacaktır. Eğer dikkatini ressama değil camiye çevirmişse o müşteriye fotoğrafı tavsiye etmekten başka çaremiz var mı?

Başka hiçbir san'at şubesinden beklenmeyen bu menfaat neticesi, yalnız resme reva görülen bir diledir. Buna şaşmamak kabil olmayor. Şiirin hâdisata makes, mu-sikinin aksi sedanın gölgesi olması vehvasıl san'atın hiç bir şubesinde aramıyan bu asla mutabakat yalnız resimden istenmekte ve bu suretle resim, bir ticaret metarı veya tarihin uşağı vaziyetinden kurtulamamaktadır.

Gayesi, yalnız para kazanmak olsaydı. ressamın, resim yapması dünyanın en budalaca hareketi sayılmak icab ederdi.

San'atın ezelden ebede kadar değişmeyen bir mânası vardır: Hiç bir şeye yaramamak... Sanatın faydası yoktur fakat neticesi insanlığı yükseltmektedir.

Bu mütearifeleri tekrarlamak ayıbı bana değil her gün binlerce karşılaştığımız bu istifhamların sahiplerine racidir.

edenlerin dükkânları civarında başka dükkân bulunup bulunmadığı ve dükkânlar arasındaki mesafenin az veya çok olup olmadığının araştırılmayacaktır.

Ruhsat teskeresi almadan pul ve kıymetli kâğıt satanlardan bulundukları mahalle göre ruhsat teskeresi resminin beş misli ceza alınacaktır. Ceza ilk defasında on liradan tekerrüründe yirmi beş liradan aşağı olmayacaktır.

Bayilere ve noterlere bu kabil pul ve kâğıtları satanlara yen nisbetler kararlaştırılınca kadar azamî % de 5 kazanç hissesi verilecektir.

HALK FİLOZOFU

Tâlik olunan mahkemeler

Gazetelerde okuyoruz: Maslak yolunda kurban verdiğimiz arkadaşımız Tahsin ölümüne sebebiyet veren otomobilin şoförü evvelki gün mahkemeye edildi. Bazı şahidlerin elbi için muhakeme bir başka güne talik olundu.

Bir başka sahife, «metresini öldüren Fettahın Ağırceza muhakemesine devam edilmiş, mahkeme karar için başka bir güne talik olmuştur.»

«Silivride amcası Memduhu ta-banca ile öldüren Sezanın muhakemesine Ağırceza devam edildi. Mahkeme gelmeyen iki şahidin elbi için bir başka güne talik olundu.»

Yine aynı gündü:

«İki sene evvel Ramide yengesi Hayriyeyi kudaracı bıçağıla öldüren Halidin Ağırceza muhakemesine devam edildi. Müddetumumî Türk Ceza Kanununun 448 inci maddesi üzerinden te'zizini istemiş mahkeme karar için talik edilmiştir.»

Şüphe yok ki âdâlet yolunda şahidler dinlenince müdafalar yapılabilecek ve karar elbette ki en sonra verilecektir.

Gazetelerde evvelce zabıta vukuatı sütunlarında tafsilâtını okuduğumuz ve şimdi aşınası bulduğumuz bu cürüm ve cürüm sahiblerinin muhakemeleri bizi elbette ki alâkadar edecektir. Fakat şu kadar ki artık mahkeme tekemmül ettikten sonra olsa olsa, katilin veya mazmunun mahkûmiyet şekli ve müddeti ile be-raati alâka ve tecessüsümüzü el-bedebilir. Yoksa davanın tekemmülü için hak yolunda hemen her gün şahidler çağırılıyor, müdafalar yapıyor, mahkemeler talik olunuyor. Böyle talik olunan mahkemelerin kari ne dereceye kadar alâkadar edebileceğini düşündük de yardı kalmış bir hikâyeden farksız olan bu haberlerin lüzumsuzluğuna kani olduk.

Bilmen yanıldık mı?

HALK FİLOZOFU

Şehrimizde yeni Talebe yurtları Açılacak

Mevcut 10 yurt ihtiyaca kifayet etmiyor

İstanbul şehrine, orta, lise ve yüksek tahsil yapmak üzere muhtelif şehirlerden gelen gençleri bir çatı altına toplayarak tahsillerine muntazam bir surette devam etmelerine imkân vermek için bu sene yeniden pansiyon şeklinde talebe yurtları açılması arzu olunmaktadır.

Şehrimizin mevcut «10» talebe yurdunun ihtiyaca kifayet etmediği görülmektedir.

Bu münasebetle İstanbul yabancı talebeleri; otel köşelerinden kurtarmak için esaslı tetkiklere başlanmıştır.

Bu tetkikler; yeni ders yılından evvel bitirilerek tatbikata geçilecektir.

Denizaltı Gemilerimiz

Dün Almanyada mersimle denize indirildi

Türkiye hükümeti tarafından Krup fabrikası tezgâhlarına sipariş edilmiş olan denizaltı gemilerinin ikisi dün Almanyada mersimle denize indirilmiştir.

Heyecanlı olan merasimde Türkiye büyük elçisi Hamdi Arpağ, Deniz müsteşarı Said Halman, deniz imalat müdürü Rıza, Alman deniz kuvvetleri komutanı, a-miralilik erkânide diğer bir çok zevat hazır bulunmuşlardır.

Bu münasebetle söylenen nu-tuklarda bilhassa Türk - Alman dostluğu tebarüz ettirilmiştir.

Yeni gemilerimiz, Saldıray, Batıray adlarını alacaklardır.

Akşam kız san'at mekteplerine büyük rağbet var!

13 - 14 yaş arasındaki bayanlardan geniş miktarda yeni talebe alınacak

Bu mekteplerde yeni talebe kabulüne 1 eylülde; derslere de 19 eylülde başlanması kararlaştırıldı

Tahsillerini ikmal etmemiş genç kızlarımız; iyi bir ev ve aile kadını olarak yetiştirmeğe ve icabında geçinmelerini temin edebileceklerine vasıta olabilecek meslekî bilgi ve maharetler kazandırmaya çalışan Akşam Kız Sanat mekteplerimize karşı başta İstanbul olmak üzere diğer yerlerde de büyük bir rağbet gösterilmektedir.

Bu münasebetle; bu mekteplerin kadrosu bu sene; çok geniş tutulacaktır.

Yeni talebe kayd ve kabulüne Eylül ayında başlanacak ve kayıt müddeti; 2 ay devam edecektir.

Bu sen; bu mekteplere 12 yaşından küçük ve 45 yaşından büyük

yük olanlar kabul olunmayacaklardır.

12-16 yaş arasındakilerin ilk mekteplerden birini bitirmiş olmaları 16-45 yaş arasındakilerin de en az; bir ilk mektebin 3 üncü sınıfını ikmal etmiş olmaları ve yahut millet mekteplerinden mezun bulunmaları lâzımdır.

Maamafih tahsil vesikası olmayanlar da imtihanla kabul edileceklerdir.

Dersler Eylülün 15 ni takip eden pazartesi gününden itibaren başlayacak ve saat 9.12, 13.16, 16.19 olmak üzere üç devreye ayrılacaktır.

İstiyenler bu devrelerden her

Sultan Aziz ve gözdeleleri

SON TELGRAF'ın Tarihi tefrikası No. 43

Yazan: M. Sami KARAYEL

— Kalfam, sen; bugün çok canlı ve dinç görüyorsun... İhtiyarlıya-cagına gittikçe gençleşiyorsun. Hazine dar, efendisinin bu iltifatına mücazele olmağ üzere a-yak öptükten sonra:

— Cenabıhak zatı şahanelerinin ömrünü müddad buyursun... Neye ihtiyacım var efendimiz... Seyei şahanelerinde huzurumuz berdevam.

Sultan Aziz neş'eli bir iki kahkaha salıvererek damadına döner:

— Mehmed Ali, hak ver doğru söylemiyor muyum? Arzınıyaz

gittikçe gençleşmiyor mu?

Mehmed Ali Paşa önüne baki-yordu. Kalfanın yüzüne bakmak haddi değildi. Fakat Padışahın hazine dar ile aralarındaki münasebatını bilirdi. Sultan Azizin bu iltifatında manalar olduğunu an-lıyarak edeb dahilinde cevap ver-di:

— Takdir efendimizdir... Biz kullarınız her an emri şahanelerinizde muntazırız.

Mehmed Ali Paşa, genç yaşından beri Padışahın çok yakını ve hatta gözdesi olarak yetiştiğinden ver-diği cevap tam yerinde idi.

Sultan Aziz, kalfasına bir iki

İngiltere-Hindistan

Gandi ile İngilizler arasında yeniden ihtilâf çıktı!

Eski anlaşamamazlık ve ayrılıklar tazeleniyor mu?

Vakit vakit Hindistan ile İngiltere arasındaki meselelere dair sık sık telgraflar gelir, Hindistandaki hadiselerden sık sık bahsedilir. Bazan artık öyle şaşkınlıkla bir şey gelmiş olmaz. Zaten bunu merak eden de kalmaz. Fakat Hindistan meselesi yine vardır. İşte mesela yeni gelen Londra gazetelerinden öğrenilmiş bazı malumat var ki bunları gözden geçirmek lâzımgeliyor. İngiliz İmparatorluğu dahilinde Hindistanın vaziyeti ne olacağı meselesi düşünülmektedir. Hindis-

Hind kadın milliyetperveri Sarojini Naidu, Delhide yerlilerin toplandıkları saray, Gandi

İnmadığı takdirde Hindistanda umumî bir grev başgösterecektir. Hindistanın idaresi için yapılmış olan kanun 935 de kabul edilmiştir. Fakat şimdiye kadar tamamlanmamış. Hindistanda muhtelif hükümetler teşkil ederek şimali Amerikada olduğu gibi bunlardan bir heyeti umumiye vücade getirmek ciheti düşünülmüştür. Fakat bu o kadar sade bir iş değildir. Birbirine karışık işler başgöstereyor. Meşhur Gandinin nüfuz ve tesiri her vakitkinden daha geniştir. Onun için Hindistana dair karar verilirken evvelâ Gandi ile müzakerelere girişerek anlaşmak lâzımgelmektedir. Gandi tarafından kabul edilen bir karar, milyonlarca halk tarafından riayet edilecek surette karîyet kesbedecektir. İngiliz gazetesinin yazdığına göre şimdi İngiltere hükümetinin atacağı adım kongre reisi olan Gandi ile konuşmak olacaktır. Hindistandaki Vali Umumi, son aylar zarfında Gandi ile iki defa uzun uzadıya görüşmüştür. Hindistanda muhtelif hükümetlerden mürekkep bir heyeti umumiye vücade getirmek fikri etrafında daha uzun uzadıya görüşülecektir. Fakat Gandi ile onun etrafındaki yukarıdaki üç esaslı noktalar halledilmedikçe böyle bir teşekkül için tarafdar olmadıklarını bildirmişlerdir.

Diye ele alınan ve bağra basılan* bir küçüğün kanında katışık ve piglik olmasına tahammül edilemez. O çocuk mutlaka boğulur, mutlaka yerdenye-re çalınır! Neyse ki, o günden bugüne ne yeni bir ihbar, ne yeni bir hâdise, ne yeni bir tahrik yok da Refik biraz müsterih ve saadetinin sinesinde mutesellidir.

fakat, ne de olsa, bedtali... denilecek müstebit hükümdar bir defa musallat olduğu insanın alın perçimlerini yakalayıp da eline doladım mı esirine dünyayı zindan ediyor; Nihayet, bir ay, iki ay, üç ay, dört ay, beş ay rahat bıraksa da altını, ay muhakkak çileden çıkarıyor; Yeniden iltirap veriyor, yeniden deli ediyor sokaklara döküyor. Anadan doğma bu iltirap çocukları için saadet... bir serab gibidir. Tam yaklaştıkları, ni ve ellerinin içine alacakları zannettikleri zaman yine ne kadar geride kadıklarının his eder ve göz yaşları ökmeye başlarlar. Refik de bu insulardan biridir.

Sabah kahvesini bitirdikten ve «Meral»ı iyice öpüp sıktıktan sonra,

— Ooo... Ferhunde geç kaldım..

dedi, yerinden kalktı, doğru yarak odasına çıktı. Giyinecek ve işe gidecek. İş, eskisinden çok fazla. Köle değil, bir iken iki oldular, iki idiler, üç oldular. Bunlar üst ister, baş ister, ekmek ister, yemek ister. Refik bunun için çok çalışıyor, iki gazetede çalışıyor. Bir sabah, bir akşam gazetesi. Sabahın sekizinden öğşamın sekizine kadar. On iki saat. Bu da ytmıyor, evinde gece yarısına kadar yazı yazıyor. Hikâye, ma-

Prağda

Bir döviz kaçakçısı tevkif edildi

Bir hafta evvel Prağ tayyare meydanında sansasyonel bir tevkif hâdisesi olmuştur. Maruf bir fabrikatör İsviçreye gitmek üzere tayyareye binerken gümrük muayene memurları tarafından üstü aranmış ve tevkif olunmuştur. Fabrikatörün üzerinde bulunan on milyonluk çek müsadere edilmiştir. Tahkikat fabrikatörün on milyon mukabilinde sattığı imalâthanesinin bedeli olarak ecnebi memlekette tediyeye edilmek üzere bir çek aldığını ve döviz karnamelerine mugayir olarak döviz kaçakçılığı ile itham edildiği anlaşılmıştır. Fabrikayı satın alan ve çeki verenler hakkında da tahkikat ve takibat yapılmaktadır.

Çekoslovakya'dan Bulgaristana pamuk idhalatı men edildi

Bulgar hükümeti çıkardığı bir nizamname ile muvakkaten pamuk ipliği ve pamuklu kumaşların Bulgaristana idhalatını menettiği gibi Bulgar millî bankası da pamuk ipliğinin memlekete ithali için iktiza eden paranın verilmesine müsaade etmediğinden Çekoslovakya endüstrisi büyük zararlar görmektedir. Bulgaristan, Çekoslovakyanın pamuk ipliği için dördüncü ve pamuklu kumaşlar için ikinci derecede bir büyük ihracat mevkini teşkil etmekte idi. 1937 senesinde Çekoslovakya'dan Bulgaristana ihracat 43 milyon levayı bulmuştu.

KADIN

Bayanlar! Ellerinize dikkat etmiyorsanız güzelliğiniz size hiç bir şey kazandıramaz!

mek icab eder.

Eğer evinizde ellerin güzelliğini bozacak işler görüyorsanız, onların temizliğini ve zarıflığını muhafaza etmek kolaydır. Hergün birkaç dakika tırnaklarınızı parlatmanız ve verniklemeniz kâfidir. Haftada bir iki defa da esaslı bir temizlik yapmalı, ellerinizi baştan aşağı yağlı, besleyici krem sürerek hafif bir masaj yapmalıdır. Cildinizin içiği kısımdan bakiyye kalan kremi evvelâ parmaklarınızla almalı, sonra ellerinizi gayet iyi bir sabunla yıkamalısınız. Eğer zarafete fazla bikkat ediyorsanız tırnaklarınıza rastgele bir şekil vermekten sakınınız.

Uzun parmaklarda küt tırnaklar fena duracağı gibi, kısa ve tombul parmaklarda da sivri tırnaklar gayet fena bir şekil alır. Mubalâğadan ihtiraz ederek parmaklarınızın boyuna göre onlara hafif bir badem şekli vermek muvafık olur.

Tırnaklarınızı iyice törpüledikten sonra onları sabunlu ılık bir suya batırmalıdır. Bundan maksat tırnaklarınızın dib taraflarını çevirmiş olan ince derilerin yumuşamasıdır. On dakika sonra ellerinizi sudan çıkarıp o derileri mendeni veya kemik bir itme aletiyle geriye itebilirsiniz. Derler kal-

(Devamı 7 inci de)

HİKÂYE

Duvardaki delikde..

Yazan : Bedi GÜNDÜZ

Eski devirde, ramazan yaklaştı mı sırtına eski bir cübbe geçirir, başına yeşil bir sarık sarar, köylere cerre çıkardı.

Yeni devir cübbeyi, sarığı kalmadı. Hayrullah da işsiz kaldı. Bu sefer, cübbesiz, sarıksız dolayışmaya başladı. Yine eskisi gibi köy köy geziyor, kapı kapı diledi.

Bir gün, akşam karanlığında bir köye girdi. İlk evin kapısı önünde durdu ve seslendi:

— Tanrı misafiri!..

Beyaz saçlı bir kadın kapıyı açtı:

— Sana geldin, dedi; bir şey mi ihtiyacın var?..

— Hayvanlara bakmak, tarlada yardım etmek için bir adama lüzumunuz varsa.. diye soracaktım.

— Adama ihtiyacımız yok. Eğer karnın aç ise sana yiyecek vereyim...

— Eksik olmayın.. teşekkür ederim..

Kapının önüne oturdu. Değneğini, değneğin ucunda bağlı torbasını yere koydu. Yaşlı kadının getirdiği sıcak tarhana çorbasını büyük bir iştahla yemeğe başladı:

— Çoktandır böyle tatlı bir çorba içtiğim yoktu. Annem vefat ettiği gündenberi hasret kalmıştım. Tamam otuz sene oluyordu. Ah! Eğer o sağ olmuş olsaydı, bu hallere düşmiyecektim. Babam, yalnız yapamadı, evlendi, Bu da başka bir hikâye. Üvey annemle geçinemedim. Aile ocağını terk ettim. Üvey annem, babamın ne-

si var, nesi yok yedi, bitirdi. Zavallı adamı meteliğe muhtac bıraktı. Nihayet hastahane de öldü. Benim de sonum bu...

Yaşlı kadın, alçak bir iskemle-

amma ne yapsın.. ikisi de talihsiz. Kaderleri kötü..

Kadın kalktı, bir masrapa süğük ayran doldurdu, Hayrullah'a verdi Sonra elindeki yün çorabı

ye oturmuş, ellerini çenesine dayamış, dinliyordu:

— Zavallı! dedi. Herkesin derdi başka. Gerçi bizim damımız, tarlalarımız var. Fakat fakiriz. Çok fakiriz..

Hayrullah, tahta kaşığı ağzından çekti. Dikkatle yaşlı kadına bakmaya başladı. Hakikaten yorgun bir çehresi, bembeyaz saçları vardı. Fakat çok iyi kalbli olduğu ilk nazarda anlaşıyordu. Kadın anlatıyordu:

— Ben, dulum. Oğlumla beraber yaşıyorum. Babası gibi güçlü ve kuvvetli, onun gibi hayır sever bir delikanlıdır. Henüz yirmisine bastı. Ben ise ihtiyarladım. Evimde bir «gelin» görmek istiyorum. Ben yaştaki kadınlar için en tatlı meşguliyet, torunlarının beşliğini sallamaktır. Fakat, sevdiğim kızı kendisine vermek istemiyorlar. Hakları da var. Gördüğün şu küçücük evle iki öküzdün. den başka bir şeyi olmayan adama kim kız verir? Kız da seviyor

örmeğe başladı.

— Sizin ve oğlunuzun sıhhatine, saadetine ihtiyarım. Allah büyüktür. Merak etmeyiniz. — Teşekkür ederim. eğer gece yatacak yerin yok ise ahırda bir ot minder, bir de örtü var. Yalnız sigara içeyim deme. Belki yangın çıkarırsın.

İhtiyar kadının ahır dediği yer eski bir harabe idi. Üzeri otlarla örtülerek ahır yapılmıştı. Kalın duvarları eski bir hisarın duvarlarına benzeyordu.

Hayrullah kaba mindere uzandı, gözlerini kapadı, derin bir uykuya daldı. Az sonra uyandı. Bir gürültü vardı. Duvardan kireçler dökülüyor gibi idi. Kendi kendine: «Öküzler duvarlara sürüyorlar, kırıyorlar...» diye söylendi, ve tekrar uyudu.

Sabahleyin erkenden gözlerini açtı, baş ucuna bıraktığı büyük kunduralarını giymek istedi. Kunduraların içinde ot minderin kenar-

(Devamı 7 inci sahifemizde)

Son Telgraf'ın neşre hazırlandığı iki büyük roman

- 1 — Kalbe giren hırsız!
- 2 — Sultan Hamid zindanları ve sürgünleri!

İZTIRAP ÇOCUCU

Edebi Roman No. 55

Yazan : Etem İzzet BENİCE

sal, roman, makale... Eski dünyanın her yerinde, her devrinde daima böyledir. Sanatkarlar güç doyarlar. Onları besleyen heyecanları, cemiyetin fevkiye yükselen ruharı, asil feragatidir. Sanatkarın saçlarındaki bembeyazlık bu hudutsuz heyecanın ateşindendir, yüzlerindeki vaktinden evvelki buruşukluk bu asil feragatin derin istihzasındaki işimizazların kuvvetinden ve yanaklarda üst üste birikip yerleşmesindedir.

Refik traş oldu. Refik giyindi. Refik aynanın karşısında. Dikkatle kendi yüzüne bakıyor, dudaklarını buharlaştırıyor: — İhtiyarlıyoruz... Diyor, sonra, ilâve ediyor: Başka türlü de bu iş yürümez.

Ve zihninden geçiyor: — Meral ve Ferhunde... Bunların ikisini de birbiri- lerinden mesud görmek isterim. Kravatını bir daha düzeltip iyice yerleştirdikten sonra, etrafına bir daha bakındı, ceblerini yokladı: — Bir şeyim eksik mi?.. — Hayır.. — Bir şey eksik değil. Hepsi tamam. Odadan çıkacak. Paltosunu giyecek, karısının gözlerinden, çocuğunun yanaklarından öpecek ve: — Allahısmarladık... Diyecek. Kapıya doğru yürürken, iskarpinlerini ucu takıldı. Yere baktı: Meralin küçük başlığı. Hemen yere eğildi, yün başlığı kapınca ağzına götürdü, öptü. — Oh yavrucuğum... Sanki, bilmeden çocuğunun başını çiğnemiş.. Sanki, bilmeden onun canını acıtmış! Sanki, çocu-

nu öpüyor; sanki, çocuğunun hava rüzgâr ve güneşle daha katılaşmamış penbecik yanaklarını avuçlarının içinde abur cubur ediyor! Gözleri bir yer aradı: İyi bir yer. Başlığı götürüp o iyi, kıskanç, kimsenin dokunamayacağı yere koyacak. Gördü: Aynalı dolabın üzerinde anahtar var. Açık. Ananın dolabı. Onu da oraya koymalı. Belki, onun her şeyi de orada. Nasıl kendi anne kocağında ise? Dolabı açtı. Annenin kasketleri. Üst üste bohçalar. İhtimal bunlardan biri de Meralin.

— Olabilir mi?.. — Niçin olmasın?.. — Fakat, hangisi?.. Bir bohça çekti, Ferhundenin iç çamaşırları. — Bu değil.. Çocuğunun başlığını mutlaka tam yerini bulup oraya yerleştirmek istiyor. Bunun zevki var. Bol bir keyif. Ruhun sinir süngerinden geçip bütün hisleri bayılmış. Bu keyifteki tatlılığı ancak genç babalar bilir. Anlatılmaz. Baba olmak lâzım. — Bir bohça daha çekilemez mi?.. — Hepsini çekilir.. Meral için can bile verilir.. Kendi kendine soruyor, kendi kendine cevabını veriyor. Bir bohça daha çekti. — Bu da değil. — Öyle ise bir tane daha... Bir tane daha çekti. — Fakat bunlar ne?..

4000 İngiliz lirası..

(5 inci sahifeden devam)

şanma hâdisesi kaydedilmemiştir. Eğer ben şimdi karımdan ayrılacak olursam emin olunuz, ailemde ikinci bir boşanma vak'asının görülmeye için sekiz yüz sene daha beklemeliyiz lâzımdır. Bu vak'a benim başımda bir bomba gibi patladığından sonra ilk düşündüğüm şey, dedikodulardan, karımı mümkün olduğu kadar korumak olmuştur. Yuvasını yıkan kuşun fena bir kuş olduğu söylenir. Her halde yuva yıkmakta benim mes'uliyetim yoktu.

Kontes hâlâ benim karımdır. Onu her vakitki gibi seviyorum. Bana karşı niçin böyle davrandığını bilmiyorum. Fakat olan olmuştur. Bu vak'anın, onu daha ziyade müteessir etmeden geçmiş olmasına müteşekkirim. Onu incitmek istemem. Çok naziktir.

Buraya kadar kontun sözlerini kaydeden gazeteci, karşıındaki asilzadeyi tarif ederken anlatıyor ki bu Danimarkalı kont öyle iyi gücü olmayan, parası bol, su bardan kalkarak öbür barda vakit geçiren zenginlerden değildir. Bilakis hareketi çok müntazam olan bu Danimarkalı zengin, öyle macera peşinde koşan bir adam olmaktan uzaktır. Şimdi onun asil düşüncesi küçük bir çocuk olan oğlunu almaktır. Diyor ki:

— Çocuğum o kadar küçüktür ki olan şeyleri anlayamaz. Çocuğumun müntazam bir aile hayatı geçirmesi lâzımdır. Her çocuk buna muhtaacdır. Fakir bir ailede eğer ana baba birbirini seviyorsa çocuk da mes'uddur. Fakat zengin bir ailenin çocuğu bu saadeti bilmezse para neye yarar? Ben kontes ile arasıra konuşurken kendisine derdim ki:

— Bugün büyük bir servetiniz var. On sene sonra ne olacağını bilemezsiniz. Onun için ben oğlumu, fakir bir adamın çocuğu gibi büyütmek isterim. Kendi kazanmış, istiklâlî malik olsun. Benim kendi ailem zengindir. Fakat benî öyle büyüttüler ki küçük yaşında senelerce yanında para lâkırıdî edilmemiştir.

Fakat karımın hayatında paranın çok mühim bir kıymeti vardır. Her dedigini yaptırma kuvvetine malik olan bu zengin kadın, eğer biraz parasız olsaydı, her halde daha mes'ud olurdu!..

Kont, bundan sonra kuvvetli bazılarını göstererek demiştir ki: — Bizi mmelekette, bir kaide vardır: Gençlik çağına giren bir

çocuk zengin olsun, fakir olsun mutlaka bir sene tarlalarda, çiftliklerde çalışsın. İşte ben bunun için istiyorum ki çocuğumu da memleketime götüreyim. Orada çalışılan bu bir sene zarfında en zengin alle çocuğunun en fakir köylü çocuğundan farkı yoktur. Aynı elbiseyi giyer, Bu elbise kalındır, kabadır. İlk giydiğim zaman bana pek fena göründü. Fakat bugün onun kıymetini bilirim. Sırtına da diğer rencberlerin yüklediği yükü alarak taşırdım. Hulâsa hiç bir fark yoktu. Sırtıma mısır çuvalının ilk yüklediğim gün bana pek ağır geldi. Etrafıma baktım ki halime acıyan biri çıksın da çuvalı alsın diye.

Fakat derhal anladım ki eğer ben de bu çuvalı diğerleri gibi taşıyamazsam, o kadar kuvvetim olmaz ise onların yanında kıymetim kalmıyacaktır. Artık kimsenin yardımını beklemeye oldum. Ben de onlar gibi güçlü kuvvetli oldum. Ondan sonra beni aralarına aldılar. Sigara içer, türkî söyler, eğlenirdik. Aradan zaman geçti. Bir sene Danimarkada umumî bir grev oldu. Çiftliklerde çalışanlar artık işlerini bırakmışlardı. Fakat bizim çiftliğin işçileri ayrılmadılar. Çünkü ben onların içinde yetişmiştim. Onlarla çok iyi anlaşabiliyordum. Bana itimad ediyorlardı. İşte oğlumun da böyle yetişmesini istiyorum. Erkekler arasında erkek olarak büyüsin. Dünyayı gezsin. Birçok diller öğrensin. Başkalarının ne düşün-düklerini anlasın. Eğer büyüdüğü zama serveti kalacak olursa bu servet ona diğer insanlarla temas için engel olmasın. Bilâkis ona hizmet etsin. Bu para ile o da başkalarına yardım edebilsin.

Kont, zengin karısı kontesin servetini neden idare ettiğini anlatıyor: — Karım, servetini idare etmek işini bana verdi. Çok defa Londra borsasına gider gelirdim. Bunu, karımın menfaatinin korumak için yapıyordum. Yoksa onun parasından istifade için değil. Çünkü benim de ailem zengindir. Paraya ihtiyacım yoktur. Ben, karımdan yalnız muhabbet ve saadet bekliyorum. Fakat servet, onunla dünya arasında bir duvar, bir engel teşkil ediyordu. Eğer böyle olmasaydı bugün biz mes'ud olacaktık. Fakat evlendikten sonra, iki sene süren bir saadet zamanı vardır ki bunu unutamam.

Büyük Önder

Dün yatla Marmarada dolaştılar

Başvekilimizde şehirde ve Modada bir gezinti yaptı

Atatürk dün Savarona yatı ile Floryada ve Marmarada bir gezinti yapmışlardır. Sahillerdeki halk tarafından hararetle alkışlanan Büyük Şef Haydarpaşa önünde donanmamız tarafından da top atılmak suretile selâmlanmıştır.

BAŞVEKİLİMİZ

Başvekil Celâl Bayar da dün otomobille şehirde bir gezinti yapmış, Sonra Dolmabahçe'den motörle Modaya giderek istirahat etmiştir.

İhtilâlciler Madridi Bombardıman ettiler

Barselona 25 (A.A.) — Resmi tebliğ: Şark cephesinde hükümetçiler Frankistlerin Beji yolundaki mevzilerle Salada tepesine karşı yapmış oldukları bütün taarruzları püskürtmüşlerdir.

Estramadura'da Frankistler, Monterübiye mıntakasını Siyorro Kastuera'ya ve Kastuera kasabasını ıssal etmişlerdir.

Düşmanın tayyareleri San feli Guiksals'i bombardıman etmişler ve birçok kişinin ölümüne sebebiyet vermişlerdir.

Madrid 25 (A.A.) — Frankistlerin tayyareleri Madridi şiddetle bombardıman etmiştir. Şehrin ortasına 400 den fazla obüs düşmüş olduğu tahmin edilmektedir. Halihazırda 3 ölü, 33 yaralı sayılmıştır. Birçok binalara, Şili sefarethanesine obüs isabet etmiştir. Havas ajansı bürolarının bulunduğu binada da üç obüs patlamış, yukarı katlarda mühim hasarlar sebeb olmuştur.

İlerleme devam ediyor
Salamanka 25 (A.A.) — Resmi tebliğde bilhassa şöyle denilmektedir:

Valansiya cephesinde birçok tepeleri ıssal ettik ve düşmanın bütün mukavemetini kırdık. Melur, Adover ve Sorkatolonya mıntakasında düşmanı püskürttük, düşmanın binlerce esir aldık. Estramadura'da yapmış olduğu muhtaaruzlar neticesinde 2780 kilometre murabba' arazi, 23 mühim kasaba ve 400.000 sivil nüfusu ele geçirdik. Bütün Serana vadisi, elimizdedir. Düşman binden fazla maktul ve binlerce esir bırakmıştır. Süvari ileri hareketine devam etmektedir. Bu cepheye düşmanın üç bombardıman tayyaresini düşürdük.

(Dış politikadan devam)

ceğini söylemeye lüzum yoktur. Evvelâ Londranın başka tarafları yokluğunda müsaide zeminini bulduktan sonra umumî bir konferansın toplanmasını teklif edeceği hatıra gelmektedir.

Amerikanın bu hususta filî ve müessir yardımları beklenmektedir. Bu noktalar kaydedildikten sonra silâhlıların yarışının durması için diplomatlar âleminde ne gibi teşebbüslerle müzakere safhasına girileceği beklenebilir. Henüz ortada el ile tutulur bir şey olmadığımızı tekrara hacet yoktur. Esasen epey zamandır kanımız olan bu mevzu birdenbire açılacak gibi değildir. İngiliz Maliye Nazırının işaretindeki manayı kaydetmek bugünler için kâfi.

AHMED RAUF

müdürlüğünde de takdire lâyık işler görmüş ve bu idarenin memleketini az zamanda tanzim ederek daha verimli bir şekle sokmuştur.

Hamza Osman Erkanın yeni vazifesinde de aynı şekilde muvafak olacağı şüphesizdir.

Kendisinin tayin kararı tasdikî âliden çıkar çıkmaz toprak ofisini de filen işe bağlaması temin olunacaktır.

Enternasyonal ihtilâf- lı meseleleri için bir konferans toplandı

(Birinci sahifeden devam)

İngilterenin en kat'î noktai nazarı açık şekilde öğrenmiş bulunan sefir, bunları Hitler'e anlattuktan sonra vaziyet kat'î şekilde tavazuh edecektir.

Yalnız taraşuh eden haberlere göre, Çek meselesinin Almanyanın dileklerine göre fakat Avrupanın umumî muvazenesini bozmadan halledilmesin, İngiltere temin edecek İspanya içinde Berlin-Roma arasındaki anlaşma ile Çemberlayn'ın takib ettiği yol telif edilecektir.

Hava paktı akte edilmesi İngilterede de iyi bir şekilde karşılanmış olduğundan bu iz üzerinde süratle bir neticeye varılacaktır. Bütün bunlardan sonra belli başlı Avrupa devletlerinden kısmi azamın iştirakile Londrada umumî bir konferans toplanacaktır. Bu konferansta bütün Avrupa ve dünya meseleleri birer birer tedkik ve birer hal şekline bağlanacak bu arada Almanyanın müstemleke talebi Milletler Cemiyetinin islahı meseleleri de tedkik ve yeni esaslara göre tanzim olunacak ve bu suretle Avrupa sulhu sağlanacaktır.

Bu konferanstan sonra Milletler Cemiyetinin yine faaliyetine islah edilmiş bir tarzda devam etmesi İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve belki de Polonyadan mürekkebi ayrı bir meclis kurulacak ve dünya işleri ilkönce bu mecliste tedkik olunacaktır. Bu suretle Milletler Cemiyeti daha umumi ve daha ideal bir şekle sokulacaktır.

ALMAN SEFİRİ ALMANYAYA DÖNDÜ
Berlin 25 (A.A.) — Fon Dirksen, Almanyaya dönmüştür. Mezuniyetini burada geçirecektir. Salâhiyetler mehafil, mumalleyhin Almanyanın ne tarafında oturacağını tasrih etmemektedirler. Fakat sefirin halihazırda Bay rötte bulunmakta olan Hitler tarafından davet olunacağı muhtemeldir.

Berlin 25 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden: Alman gazeteleri, Fransızlarla İngilizlerin arasında son günlerde yapılmış olan görüşmelerin

siyasi ehemmiyet ve şumulüne uzun makaleler tahsis etmekte dirlir. Alman gazeteleri, İngiliz Kral ve Kraliçesinin antant kordiyalı tarsin etmiş, iki milleti yekdigerine bağlaştırmış ve Fransız erkânharbiyei umumiyesini kuvvetlendirmiş olduğunu kabul etmekte mütefikler. Alman gazeteleri, bundan dolayı bir günün sıkıntısı izhar etmemekte, daha ziyade memnuniyet hissetmekte ve Fransız - İngiliz münasebatının cihan sulhunun muhafazasına yardım etmesini temenni etmekte görünmektedir.

HARBİYE NAZIRI LONDRADA
Londra 25 (Husufi) — Paris'te başlayan askeri müzakerelerin ilk kısmı bitmiş, Harbiye Nazırı Hor-Blişa buraya dönmüştür.

İtalyanlar ne düşünüyorlar?
Paris 25 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerin bir kısmı, beynelmilel vaziyetin istihaleşi karşısında İtalyanın hattı hareketi ile meşgul olmaktadır.

Lö Jur-eko-dö - Pari de Leon Delbi yazıyor:

Hazır bulunmayanlar, haksızdır, denildiği zaman aldandır, mamış olunur. Fransızlarla Almanlar arasında halihazırda yapılmakta olan müzakerelerde bulunmayan Musolini bu fikirde değildir. Roma hükümetinin bize karşı uzun müddettenberi göstermekte olduğu somurtganlık ne kendi menfaatlerine, ne de Avrupa sulhunun menfaatlerine haddimdir.

Övr gazetesinde bir makale yazmış olan Tabu'ye göre Musolini, Fransa siyasetinin kalkınmasını henüz iyice anlayamamıştır ve Duçenin etrafındakiler kendisini İngiltere ile olan ihtilâfı feshe teşvik ediyorlar. Bilâkis Piyer Dominiki, Repuplik gazetesinde şöyle yazıyor:

İtalyan zimamdarları hiçbir manevranın Fransa ile İngiltereyi birbirinden ayıramıyacağını anlamışlardır. Resmi İtalya, bu ciheti anlayacak kadar realisttir. Musolini Hitlerden geri kalmak tehlikesine maruz bulunmamaktadır. İhtimal, kendisini hattı hareketi değiştirmeye sevkedecek olan asıl sebep bu olacaktır.

Suriyeliler nihayet doğru yolu tutuyor mu

(Birinci sahifeden devam)

çıktan açığa Fransa muahedesinin reddini istemiş ve bunun için hat ta kongreye bir de taktir vermiştir.

Fakat bu meselede daha ziyade ileri gidilmiyeceği söyleniyor.

Diğer taraftan Filistin olduğu gibi Suryede istiklâl lehinde ve terrorist bir hareket başlıyacağı rivayetleri var. Cemil Beyin gazetecilere kongre hakkında söyledikleri sözler arasında bazıları bu bakımdan manalı görüldü. Cemil Bey, gazetecilere, Vatanı kütlesinin her zaman milleti etrafında toplamak ve onunla birlikte, onun emri altında hareket etmek vazifesini tam ifa etmiş olduğunu söylerken «eğer icab ederse milleti hareketi geçirmek de onun vazifesidir» dedi. Bu sözleri zihinlerinde büyütenler bundan bu manayı da çıkartıyorlar. Mafih böyle bir hareket olsa bile herhalde Cemil Bey zümresinin elinin altından çıkacak değildir.

Diğer taraftan Halebe büyük bir kitlenin Halebin Türk hudutlarına girmesine taraftar olması üzerine Suriye hükümeti yavaş yavaş vaziyetini değiştirmekte dır. Fransız mehafilinin tazyik ve teşebbüsleri de bunda mühim bir rol oynamıştır.

Çünkü Fransız siyasi mehafili Türkiye tarafından gösterilen büyük uzlaşma arzusunun, Suriye Başvekiline blokun müzaheretini temin etmek suretile onu istifa dan uzaklaştıracak mütealeamı

Hazineden taksitli gayrimengul alanlar

(Birinci sahifeden devam)

Ana paradan yapılan tahsilât mal bedelinden düşülecek, faiz den yapılan tahsilât mal bedelinden düşülmeyeceği gibi geri de verilmeyecek, tahakkuk edip henüz tahsil edilmemiş faizler silinecek, ana paradan geri kalan miktar yeni tahakkuk olarak kabul edilecek ve bu miktar on beş müsavî taksitte alınmak üzere on beş senede tahsil olunacaktır. Her taksit taallûk ettiği senenin eylülün birinci günü tahsil edilmiş bulunacaktır. Taksit vadesi geldiği zaman ödenmediği takdirde bu borç, borçlanın menkul ve gayri menkul malları aranarak tahsil emval kanununa göre tahsil edilecektir. Borçlunun gayri menkul ve menkul malı yoksa hazineden aldığı ipotekli malı satılacak ve bu takdire borçlunun bütün borcu muacceliyet kesbedecektir. İpotekli malın kat'i ihalesine kadar borçlu taksiti faizini ve masraflarını verirse mal kendisine iade olunacaktır.

Satılan gayri menkul mallardan şimdiye kadar tescil edilmiş olanların müşterileri namına tescili için tapu idarelerine derhal tezkereleri yazılacaktır. Bu tezkereler üzerine tapu idaresi gayri menkulün tefferruğu için icab eden muamelenin tekemmül ettiği ve tebliği tarihinden itibaren üç ay zarfında feragatı aralık hazine namına gayri menkulü ipotek yapması lüzumunu müşteriye yazı ile tebliğ edecek ve tebliğ ilmi haberlerini de alıp hifzedecektir. Bu tebligat üzerine kanunun tayin ettiği üç aylık müddet zarfında müşteri tapu idaresine müracaatla tescil ve iutok muamesesini yaptırmazsa borçlunun bütün borcu muacceliyet kesbedeceği cihetle müşterinin müddetinde tescil yaptırmadığı tapu idaresi tarafından maliyeye bildirince yukarıda izah edildiği şekilde bütün borç için tanzim edilecektir.

15 sene müddetle tescil edilmemiş mahsuben vadesi evvel yapılacak tediyeler tarf olursa olsun yüzde 6 iskoni tabii tutulacaktır. Hazinece satılan gayrimengul malın müşterilerine teslim edilmiş olanların tescil tarihinden itibaren üç ay zarfında tapu idaresine müracaatla tescil ve iutok muamesesini yaptırmazsa borçlunun bütün borcu muacceliyet kesbedeceği cihetle müşterinin müddetinde tescil yaptırmadığı tapu idaresi tarafından maliyeye bildirince yukarıda izah edildiği şekilde bütün borç için tanzim edilecektir.

Makineye Verirken

Uzak Şark ihtilâfı komisyonu havale edilecek mi?

Tokyo 25 (A.A.) — Japon hükümeti, hudud hâdiselerini Çangufeng hâdisesini halletmek için Sovyet Rusya, Manchukou panyanın mümessillerinden bir komisyon teşkilini Moskova'ya etmeğe karar vermiştir.

Loznn günü

(Birinci sahifeden devam)

gün hakkındaki ihtisaslarını anlatacaklardır. Merasime herkes iştirak edebilir. Gelenler hukuk fakültesince hazırlanan büfede izaz edileceklerdir.

askerinin gözükmesi tecavüzün tabii sahahası çıkmasına mâni olmuştur. Tecavüzün sebebi Eti Türklerden olan bu iki kardeşin Halkevine yazılmış ve şapka giymiş bulunmaktadırlar.

Vak'a derin bir akis hâsil etmiş ve polis derhal Türk kuvvetleri kumandanı keyfiyetten haberdar etmiştir. Bunun üzerine mütevacizlerin teşhisi için faaliyete geçilmiş ise de Şeyh Haddad ve kardeş kendilerine gösterilen Suriye askerleri arasında mütevacizleri bulmaya henüz muvafak olamamışlardır. Gerek zabıta gerekse kumandanlık ehemmiyeti tahkikata devam etmekte dır.

Uzun bir asayiş devresinden sonra bu hâdisenin vukuu teessür ve teessüfla karşılanmıştır.

Dünkü At yarışları

At yarışına dün Veliçev hasında büyük bir kalabalık nünde başlanmıştır. Ve dün

Birinci koşu — Bu satır köşü idi. Üç yaşındaki yerli yarışçı İngiliz taylara mahsustu. Şevket Kırğılın Tarzan dediği tayı yalnız iştirak etti.

İkinci koşu — Üç ve dört yaşında olan bu sene kazananı yaşı olup bu sene kazandı mükâfatların yekünü kazandı rayı geçmeye halis kan Arab hayvanlara mahsustu. Birinci ramiye 500 lira idi Şipka Samalup ikinci, Taspinar üçüncü oldular.

Üçüncü koşu — Dört ve beş yaşında olan bu sene kazananı yaşı olup bu sene kazandı mükâfatların yekünü kazandı rayı geçmeye halis kan Arab hayvanlara mahsustu. Birinci ramiye 500 lira idi Şipka Samalup ikinci, Taspinar üçüncü oldular.

Dördüncü koşu — Bu satır köşü idi. Üç yaşındaki yerli yarışçı İngiliz taylara mahsustu. Şevket Kırğılın Tarzan dediği tayı yalnız iştirak etti.

Başvekilimizde şehirde ve Modada bir gezinti yaptı. Atatürk dün Savarona yatı ile Floryada ve Marmarada bir gezinti yapmışlardır. Sahillerdeki halk tarafından hararetle alkışlanan Büyük Şef Haydarpaşa önünde donanmamız tarafından da top atılmak suretile selâmlanmıştır.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma, nevralsi, kırıklık ve bütün ağrıların derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

kinca onları keskin ve ince hususî penslerle kesmek icab eder. Sakın turnak kısıkaçlarıyla kesmeyiniz. Çünkü bu suretle onların çok çabuk büyümelerine ve şeytan tırnağı şeklinde fırlamalarına sebebiyet verirsiniz.

Eğer, dikkatsizlikle parmağınızın bir tarafını yaralarsanız derhal oraya alkan sürmeniz lazımdır. Çünkü en küçük yaralar, hamma'ların çıkmasına sebep olabilir. Çizgiler ısırtarak verici dolaşır. Parmaklarınızın dibine ortadaki keskinin bıraktığı hafif sızılarını dindirmek ve o ince derileri daha ziyade yumuşak bir hale getirmek için hususî mehlûllerden sürer, turnaklarınızın biçimini daha ince bir törpü ile son defa olarak muntazam bir şekle sokar, sonra sabunla yıkar ve cilâ sürersiniz. Cilâların da cildinizin rengile ve yapacağınız işlerle ahenktaş olmaları icab eder. Gündüz için beyaz veya hafif pembe cilâlar iyi gider. Ekinizin cildi eğer biraz esmerse cildin pembediği daha kuvvetli olabilir.

Eğer, turnaklarınız kırılıyorsa haftada iki üç defa hususî yağ banyosuna sokacak, bu suretle onların mukavemetlerinin ve yumuşaklıklarının artmasını temin edeceksiniz.

Kız Kulesi

(5 inci sahifemizden devam)

ların karararını bekliyorlar. İstanbul'un en muhteşem gurubu burada seyrediliyor. Te. güneş bir bakır tepsi gibi kıpırmayı toparlağı insanı hayran bırakan tayıflarla süsleye süsleye ufukta gizlenirken buradan seyredilen manzara, gözü besleyen, gönlü doyuran en tatlı ve kandırıcı bir görünüşle insanı sademsi hale getiren bir seyrir oluyor.

Gece. hâlâ biraz evvelki gurun gönlünde bıraktığı hazı şimdi de bahçedeki çalgı körüküyor.

Boş masa bulmak imkânsız. tek iskemle ele geçirenlere gıpta eden, ayakta, kenarları dolduran kalabalığa baktıkça insan hayret ediyor. İyi bir saz, güzel bir çalgı, temiz kıyafetli garsonların servis yaptıkları masalarda eğlenen halka gecenin ilerlemesine rağmen hâlâ yerlerini muhafaza ettiriyor.

Gece (2) ye kadar muhtelif fasullarla ilgili vapurlara sandallara motorlerin taşıdıkları kalabalığı da ilâve ettim. Ve yekûn çektim. Rakam çok yükseldi.

Kim ne derse desin, İstanbul hemşerisinin yüksek zevkini isbat eden bu rakamı tekrarlama takarlıya vapura dönerken günümüziyan etmediğime kanaat getiriyorum.

İstanbulun nüfusu kalabalık semtleri olan Üsküdar ve Kadıköyde oturanlardan başka diğer semtlerden gelen binlerce insanın eğlendiği bu yer her halde yazı tam neşe ile geçirenlerin meskenidir.

Senin istediklerini, arzularını yapamayınca üzülüyorum...

— Zaten yok, kocacıymış... Buların hepsi geçer. Sen yalnız cesaretini kaybetme. Göreceksin, bir gün gelecek meşur olacak. Çok, çok para kazanacaksın. İhtaat edeceğiz. Bu günlerin acısını unutacağız. Şerlok Holms'in, komiser Megret'in eserlerini tedkik et. Malûmatını, tecrübelerini artır. Martini meselesinde komiser Voviyi tenvir eden sen değilsin?..

— Evet, o işte bir tesadüf yarıdum etti.

— Yine edecek, eminol...

Piyer Bopre karısını dinlemiyor. Bopre açtığı mektubu dikkatle okuyordu. Çehresinde hayret alametleri görülüyordu.

Başını kaldırdı, karısına bakarak, "Jilber Şövalyede de bulamamıştım."

— Jilber Şövalyede de bulamamıştım. İkinci sahife

— İkinci sahife

— İkinci sahife

— İkinci sahife

Yüz sene evvel..

(5 inci sahifeden devam)

hiç bir şey. Trenler birbirlerine 3 metre kadar yakın geçiyorlar. Yolcular oturdukları yer muhafaza eder, başlarını ve kollarını pencereden uzatmazlar hiç bir tehlikeye maruz değildirlir.

1829 da Liverpoolda bir de tren yarışı yapıldı. Novolty treni saatte 40 kilometre yol almakla yarış kazandı. Birinci oldu O zaman istasyonda bulunan ve bu yarışı seyreden bir muharrir trenin geçişini şöyle anlatıyor:

«Makine denilen hüvelânın en muhteşem görüntüsü, insan cesaretinin en parlak münemesini canlandıran tren demir rayların üzerinde kayıyor, uçuyor gibiydi. Bakarken insan kendini kaybediyor, içinde bulunanların kazaadan masum kalmaları için Tanrıya yalvarmak, dua etmek ihtiyacını duyuyorum.»

Yarıştan sonra tren seferlere tahsis edilmişti. Üç gün sonra saat ta 48 kilometre hızla ve bir yolcu vagonu taşıyarak hareket eden aynı lokomotifteki bir mühendis: «Geçtiğimiz yerleri ancak seçebiliyorduk.»

Üçüncü mevki yolcuları

Diyor ki, bugün güllük bulduğumuz bu yazılarda sür'atin ilk merhalesi olan o tarihte lokomotiflerin ne kadar hızla seyredildiklerine birer misaldir.

O zamanlar, sür'at yep yeni ve tap taze bir mefhumdu.

Binaenaleyh pek tabii olarak insanlarda hayret ve korkunun karışık ifadesini hasıl ediyordu. Fakat çok geçmeden halk buna alıştı. Günden güne sür'at arttırdı. 1825 de Fransa ve İngilterede saatte 100 kilometre yapan trenler meydana çıkarıldı.

Trenlerin halkın istifadesine edildikleri zamanlarda yalnız birinci mevki vagonları konfora malikti. Üçüncü mevki yolcuları hakir görülüyor, bu vagonlara konfor tatbik edilmiyordu.

1830 ile 1150 yılları arasındaki üçüncü mevki vagonlarını tarif eden Moyaux adlı Fransız muharriri şunları söylüyor:

«Vagonların ne kapıları, ne de basamakları vardı. Dışarıdan dayatılan bir seyyar merdivenle yolcular vagonlara giriyorlar. tahta kanepelerin üstünden atılarak kendileri bir yer intihap ediyorlardı.

Sonraları bu işin zorluğu anlaşıldı. Vagonların yanlarında bir delik açıldı. Buralara basamağa benzer birer demir konuldu. Daha sonra delikler muntazam kapı haline ifrâğı edildi. Bu arada da içişer tahta basamak yapıldı.

Üçüncü mevki vagonlarının üçüncü mevki vagonlarının üzeri açıldı. Yolcular rüzgâra, yağmura, kara, soğuğa, sıcağa, toza bulâsa sıhhati tahdit eden her tabii arızaya karşı muhafazasız kalıyorlardı.

Yolcular, şapkalarının uçması yüzünden kasket giyorlar, elbiselerinin trenin duman ve kurum.

larla vagonların kirli tahtalarını korumak için mavi iş gömlekleri ile seyahat ediyorlardı. Lokomotifin bacasından savrulan küçük kömür kırıntılarından gözlerini korumak için yolcuların kenarları kapalı toz gözlüklerine benziyen gözlükler kullanmak mecburiyeti de vardı.

İşte, şu tarife göre o zamanki tren seyahatlarında bir üçüncü mevki yolcusunu hayalinizde canlandırma gülmekten kendinizi alamassınız şüphesiz!..

Rahat dediğin bu kadar olur!..

Katar memurlarının vazifelerine gelince: Bu adamlar da deşetli müşkülât çekiyorlar, bin türlü güçlük işlerini görebiliyorlardı.

Mesela, biletlerin kontrorollu için vagonun vagona geçmek lâzımı geliyor, bu iş, muazzam bir canbazlık oluyordu.

Bütün bunlara rağmen o zaman ki seyahatları fevkalâde bulan bir yazı mevcuttu. Bir kadın muharririn yazdığı satırlar arasındaki şu parça 1837 deki trenlerin evsafını tarif ediyor:

«26 dakikada gitmek, 26 dakikada dönmek. Ne güzel seyahat! Hafif bir vagon içindeyim. İnsan da üzüntü meydana getiren sarımsı, sarhoş arabacı, dermudan kamçı darbelerile koşturulan zavallı burada yok. Yol arkadaşları da kibar halktan olunca insanın bu seyahate doyması imkânsız. Fakat katarın hızından gözlerim sulanıyor. etrafımı iyice seyrederim.»

Mazinin hakiki vak'alarını bilmiyen edebiyatçıların ilk zamanlarda trenne hücum etmelerinde ne kadar haksız olduklarını yukarıki bir kaç satır göstermeğe kâfidir.

Atlı arabalarla seyahat edildiği zamanlarda yolcular daima yorulmuş, rahatsız olmağa mahkûmdular. Maamafih şimendiferin ilk senelerinde yolcular daima yorulmuş, rahatsız olmağa mahkûmdular. Bu zamanlarda ve hatta daha sonraları da zengin ve solum ona asil sayılan kimseler, birinci mevkilerde bile seyahat etmekten çekinirlerdi. Bugün aynı tramvayda veya trende mebusun, zenginim, fakirin, köylünün yan yana oturması o zamanki zenginlerin ve asillerin ne kadar kibarlık düşkünlü olduklarını göstermeğe kâfi gelir.

İlk trenlerin vagonlarındaki tenviratı da acınacak bir halde idi. 60 yolcu alan bir üçüncü mevki vagonunda yalnız bir yağ lâmbası yanardı. Birinci mevki vagonlarında da ışık çok azdı. Hatta bu sebeple İstasyonlarda zengin yolcular için küçük ceb lâmbaları satılırdı. Seyahat esnasında kitap okumak isteyenler ancak bu lâmbalarla kitap okuyabiliyorlardı.

Vagonlarda konfor evvelâ Amerikada ve Rusyada görüldü.

Daha 1837 de Amerikada, yatıklı vagonlar yapılmıştı.

1869 da Pulman yatıklı vagon.

(4 üncü sahifemizden devam)

kongresi evvelce unutulmamıştır ki Hindistanda büyük grevler ilân ettirmişti. Fakat Gandhi hareketinin en mühim tezahürü şiddet ve kuvvet göstermeğe lüzum olmadan yaptığı mukavemet olmuştur. Şimdi bu meseleler mevzu bahis olarak Hindistanın idare şekli münakaşa edilirken Gandhinin tekrar mukavemet hareketine girişip girişmeyeceği meselesi düşünülmektedir. Daha müzakerelerin başladığı ve bittiği, neticesiz kaldığı iddiası yoktur. Öyle görünüyor ki çetin olmakla beraber uzun uzadıya müzakerelerle bir neticeye varmak maksadı takib edilmektedir. Gandhinin mukavemet hareketi Hindistanda alıp yürüttüğü takdirde umumi hayatı felce uğrattacağı ileri süren kongre erkânı birçok eyaletlerde kedilerinin kuvvetli oldukları kanaatinde idirler. 1935 de kabul edilgen yeni kanunun tatbiki ağır ağır olmaktadır. Bunun birinci kısmı daha geçen sene tatbikat sahasına çıkmıştı. Diğer kısımları da yavaş yavaş tatbik edilecek; deniyor.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Akşam neşriyatı:

18,30 Plâkla dans musikisi. 19,15 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi (Uşak, Hüseynî). 19,55 Borsa haberleri. 20 Grenviç rasathanesinden naklen saat ayar. Mustafa Çağlar ve arkadaşları tarafından Türk musikisi. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21 Saat ayarı: Orkestra:

- 1— Suppe - Kavalîri lejer.
- 2— Straus - Vals.
- 3— Linke - Entermezzo.
- 4— Midlton - Rey dön negr.

21,30 Fasil saz heyeti: İbrahim ve arkadaşları tarafından (Suzinak fasli). 22,10 Müzik varyete: Tepebaşı belediye bahçesinden naklen. 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı: Son.

1357 Hicri Cemaziyelevvel 27

1354 Şiiul Temmuz 12

Yıl 1938, Ay 7, Gün 206, Hızır 81

25 Temmuz Pazartesi

Vakitler	Vasati sa. d.	Ezanl sa. d.
Güneş	4 48	9 14
Öğle	12 20	4 47
İkindi	16 17	8 44
Akşam	19 33	12 33
Yatsı	21 25	1 52
İmsak	2 44	7 1

ların uzun seyahatleri edilmesine karar geçti.

Rusya'da gonlar ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

ser

Tercüme, ve iktibas Hakkı mahfuzdur:

Padelbotla Türk donanmasının arasından geçeceksin

Bu emir İngiliz gediklisini titretti. Göz göre ölüme atılan fedai kendini toparladı ve..

Haydi. Tanrı sizi korusun!.. Müvaffakiyetle dönün!.. Diyen süvarilerine:

— İnşallah...

Cevabını verdiler. Sonra denizi karıştıran geniş palalı (1) küreklerin sağlığı köpük ve yakamozlar arasında karankıllara karıştı.

Helbrock, olduğu yerde tekrar denize indi... 30 kulaçlık bir iple suyun üstünde bıraktı. Ve.. gönlük adamının dönmesini beklemeye koyuldu. Mongöparkla da yola çıktıktan sonra yarım saat kadar aynı istikamette gittiler..

deniz 100 metre kadar ayrıldıktan sonra durdular, birbirleriyle veda ettiler. Mongöpark açıktan gitti. Yorkhard da sahil boyunca ilerledi.

Gece çok karankıktı.. Gök hafif bulutlu, hava durgun; biraz da serindi.

Bu serinlik açıktan ilerleyen Mongöparkın çok işine yaradı, daha kuvvetle kürek sallamasına yardım etmişti. Birinci sağına bir düşman gölünde kalışın..

Doğan tereddüt ve korku ile geçti. Zifiri karankıg içinde hızla yol alan padelbot puslasız, habersiz bir yolculuğun başladığını doğru gidiyordu. Dakikalar birer yıl kadar uzuyor, bu uzayışın tabii olarak yüreği korku ve dehşetle debelenen Mongöparkı üzüyordu.

İngiliz gemicisi çalakürek ilerlerken bir noktayı gözünde buluyor; mektubu gizli üsse nin kurtulmasını temin için çaba bolmak çok güç bir işti. Fakat..

Birinci saat bu halde geçmiş, yolun, hemen 1/3 kadarı eksilmişti. Birdenbire uzaktaki beliren bir ışık, nokta halinde görünen bir ziya parçası Mongöparkın helesand ve kükrelerin kürekle rin suya giren en geniş kısmı R. Y..

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

canlarla çarpınan yüreğini ağzına getirecek gibi oldu. Küreği padelbotun içerisine bıraktı. Bot, kendi hızıyla yavaş yavaş ilerlerken gözlerini bu noktaya dikti. onu kontrola koyuldu.

Bu ışık bir geminin, uzak bir deniz vasıtasının projektörüne benziyordu. Fakat yandan bir tarafta tevcih yapılmadığı için ziya hüzmeleri bari bir tarzda görünmüyör, ancak ufak bir nokta halinde göze çarpıyordu.

Mongöpark ışığa uzun uzun

Haydi. Tanrı sizi korusun!.. Müvaffakiyetle dönün!.. Diyen süvarilerine:

— İnşallah...

Cevabını verdiler. Sonra denizi karıştıran geniş palalı (1) küreklerin sağlığı köpük ve yakamozlar arasında karankıllara karıştı.

Helbrock, olduğu yerde tekrar denize indi... 30 kulaçlık bir iple suyun üstünde bıraktı. Ve.. gönlük adamının dönmesini beklemeye koyuldu. Mongöparkla da yola çıktıktan sonra yarım saat kadar aynı istikamette gittiler..

deniz 100 metre kadar ayrıldıktan sonra durdular, birbirleriyle veda ettiler. Mongöpark açıktan gitti. Yorkhard da sahil boyunca ilerledi.

Gece çok karankıktı.. Gök hafif bulutlu, hava durgun; biraz da serindi.

Bu serinlik açıktan ilerleyen Mongöparkın çok işine yaradı, daha kuvvetle kürek sallamasına yardım etmişti. Birinci sağına bir düşman gölünde kalışın..

Doğan tereddüt ve korku ile geçti. Zifiri karankıg içinde hızla yol alan padelbot puslasız, habersiz bir yolculuğun başladığını doğru gidiyordu. Dakikalar birer yıl kadar uzuyor, bu uzayışın tabii olarak yüreği korku ve dehşetle debelenen Mongöparkı üzüyordu.

İngiliz gemicisi çalakürek ilerlerken bir noktayı gözünde buluyor; mektubu gizli üsse nin kurtulmasını temin için çaba bolmak çok güç bir işti. Fakat..

Birinci saat bu halde geçmiş, yolun, hemen 1/3 kadarı eksilmişti. Birdenbire uzaktaki beliren bir ışık, nokta halinde görünen bir ziya parçası Mongöparkın helesand ve kükrelerin kürekle rin suya giren en geniş kısmı R. Y..

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

Deniz tefrikası: 76

baktıktan sonra kendi kendine bunun mahiyetini kestirmeğe uğraştı, kafasını kurcaladı. Tahminler yaptı.

— Bu, bir ticaret gemisine aid olabilir!..

Diye düşündü. Fakat sonra bu fikrinden vazgeçti. Ticaret gemilerinde projektör kullanılmadığını düşündü. Ve.. müdhis ihtimal bir anda damarlarındaki kanı uyuşturacak, korkudan dondura - cak bir hale soktu.

(Devamı var)

HİKÂYE

Duvardaki delikte..

(4 üncü sahifeden devam)

rında bir çok gümüş ve altın paralar a madalyonlar gördü: Hayretle başını kaldırdı, duvara baktı.